

MEDICANA

BAĞIŞIKLIĞI BASKILANMIŞ KONAKTA AKCİĞER GÖRÜNTÜLEMESİ

Prof.Dr. Can Zafer Karaman
Medicana International İzmir Hastanesi

BASKILANMIŞ BAĞIŞIKLIK

- ABD'inde genel popülasyonun %2.7'si
- Malign hastalıklar için kemoterapi
- Otoimmün hastalıklar için uzun süreli immünsüpresif ilaç kullanımı
- Gittikçe artan solid organ ve hemopoietik kök hücre transplantasyonları
- HIV (+) hastalar

BASKILANMIŞ BAĞIŞIKLIK

- Bağışıklığı baskılanmış hastalar çeşitli akciğer sorunları ile karşılaşabilirler.
- Hastaların ~ %80'i hastalıkları süresince akciğer sorunu yaşarlar.
- Akciğer hastalıkları ile ilişkili mortalite → %40-50
- Akciğer ile ilgili komplikasyonların %75'i infeksiyon

BAĞIŞIKLIĞI BASKILANMIŞ HASTALAR

- İNFEKSİYON
- İNFEKSİYON DIŞI

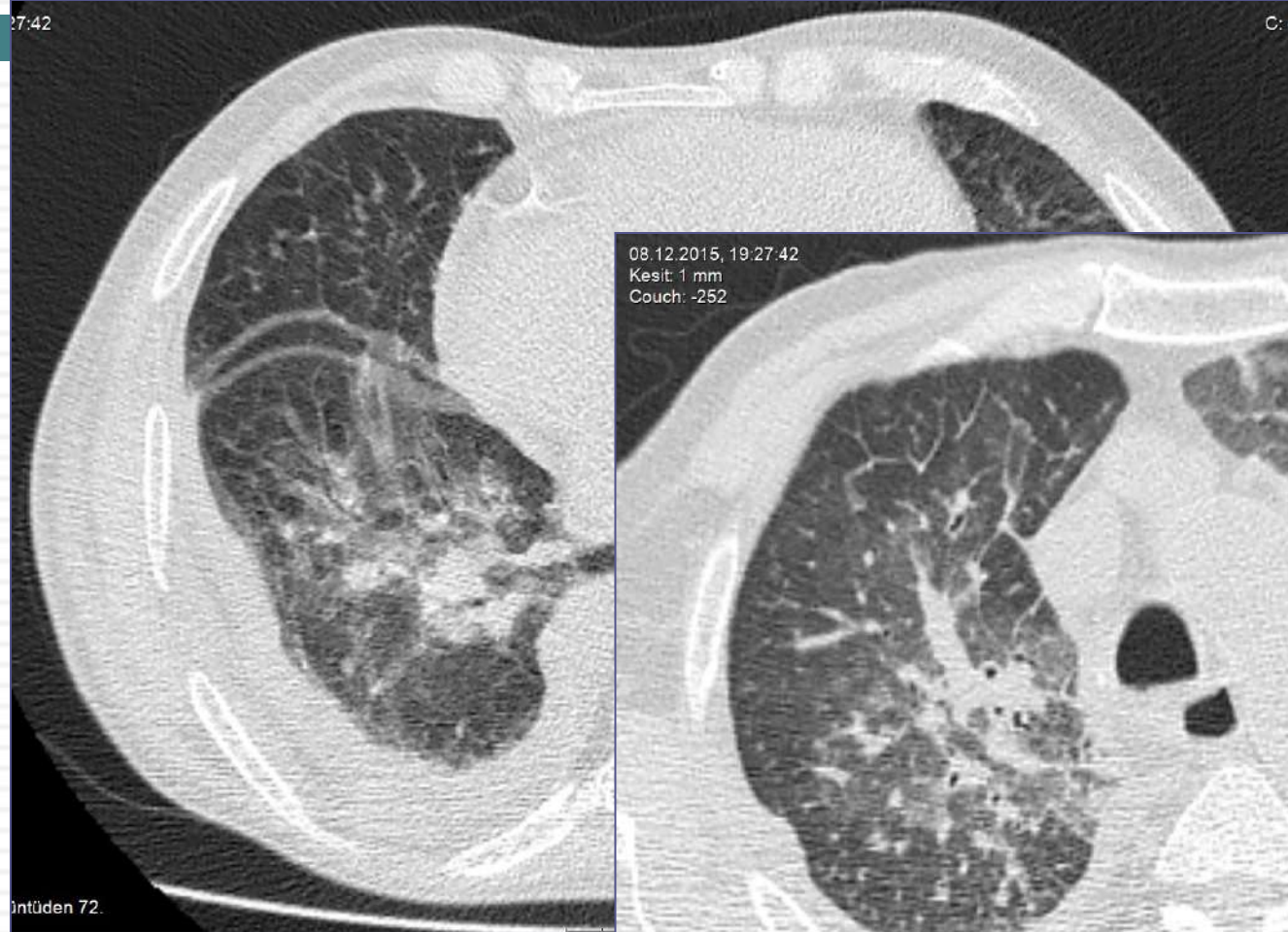
HIZLI TANI / AYIRICI TANI İÇİN İNVAZİF OLMAYAN YÖNTEM

- GÖĞÜS GRAFİLERİ
- BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ (ÇKBT → YÇBT)

İnfeksiyon/İnfeksiyon dışı sorunlar

- İnvazif olmayan tanısal testler çoğu zaman negatif yada yalancı (+) sonuçlanabilir.
- Hastalar sıklıkla koagülasyon bozuklukları bulunur → invazif tanısal testler uygulanamaz.
- Göğüs grafisiyle erken tanıları oldukça güç

DÜŞÜK KALİTELİ TETKİK

PNÖMONİLERDE GÖRÜNTÜLEME

- Her tür pnömonide görüntüleme önemli rol oynar.
- İlk basamak yöntem → **Göğüs Grafisi**
- İkinci basamak yöntem → **Bilgisayarlı Tomografi**
  - Yaygınlığı ve dağılımı göstermede daha üstündür.
  - Pnömonilerde görüntüler benzeşebilir.
  - Tanısal anahtar bulgular sağlayabilir.
- Klinik ve laboratuvar verileri ile birlikte değerlendirilmeli
- Bağışıklık durumu

GÖRÜNTÜLEMEDEN BEKLENENLER

- Pnömoni tanısını doğrulamak
- Sağaltımın etkinliğini denetlemek
- Pnömoniye neden ajanı belirlemek????
  - Bazı ajanlara ait özgül bulgular
    - Tüberküloz?
    - Uzun süreli testlerden önce uygun antibiyotik seçimi
- İnfeksiyöz / İnfeksiyon dışı ayırımını yapmak
- Pnömoniye yol açan asıl hastalığı belirlemek

GÖĞÜS
GRAFİSİ

BT

NE ZAMAN BT YAPILMALI?

- Ciddi / karmaşık (kompleks) pnömoni

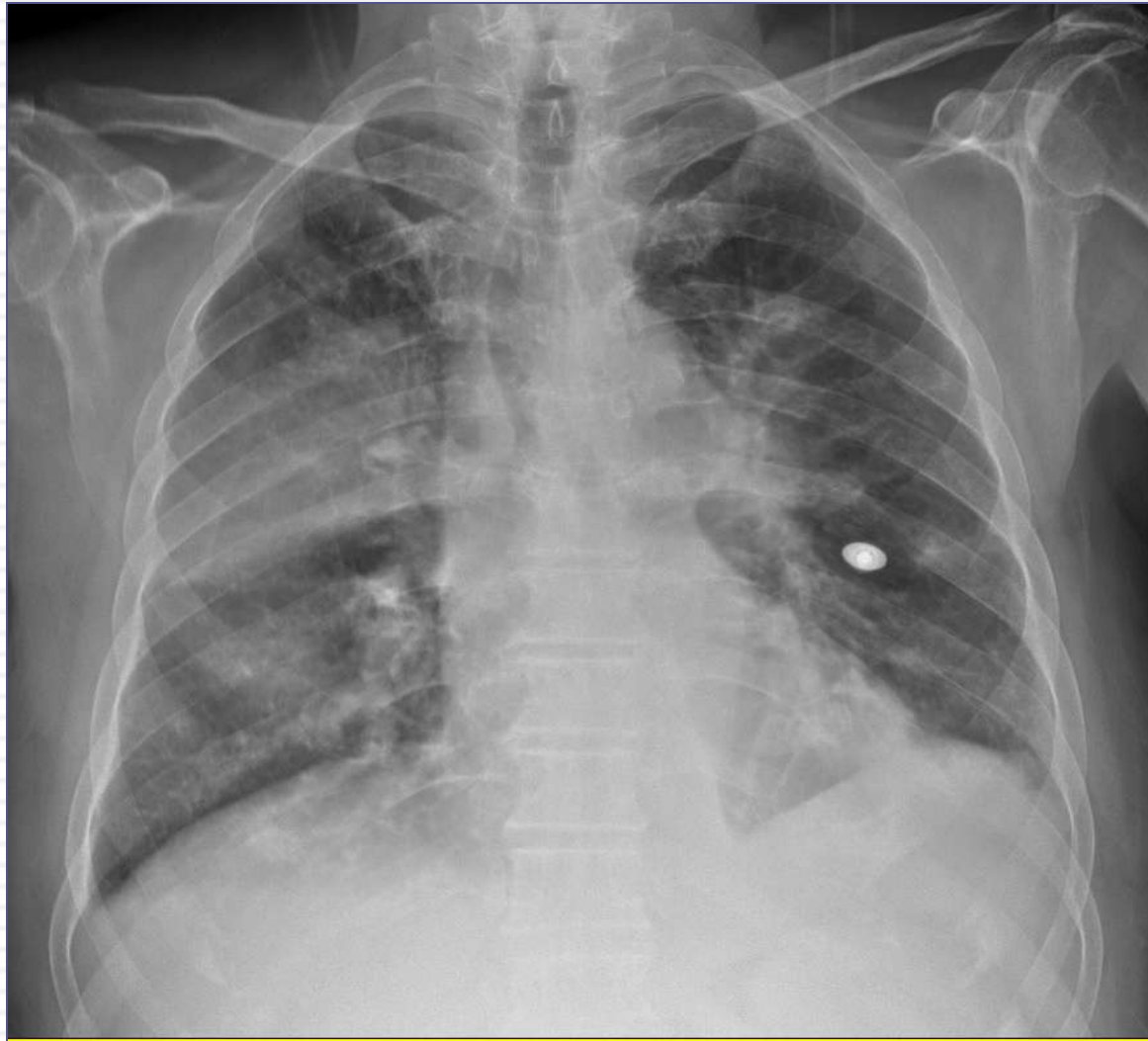
KOAH + PNÖMONİ

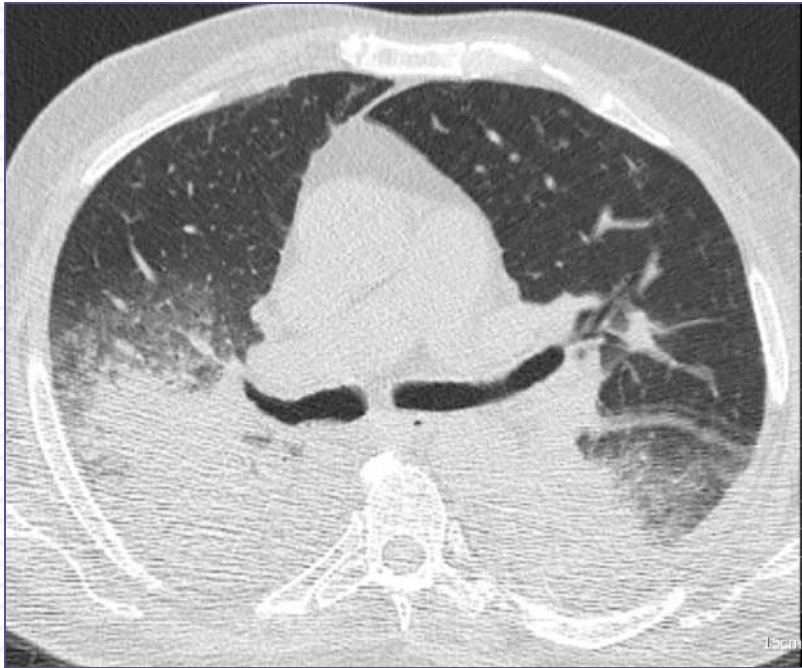
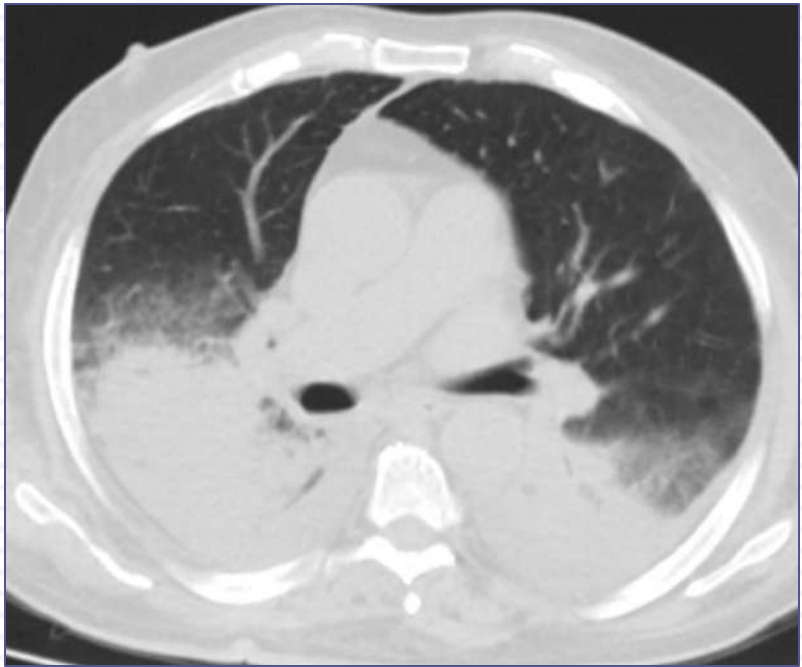

NE ZAMAN BT YAPILMALI?

- Ciddi / karmaşık (kompleks) pnömoni
- Baskılanmış bağışıklıkta

İNVAZİF MANTAR HASTALIĞI?

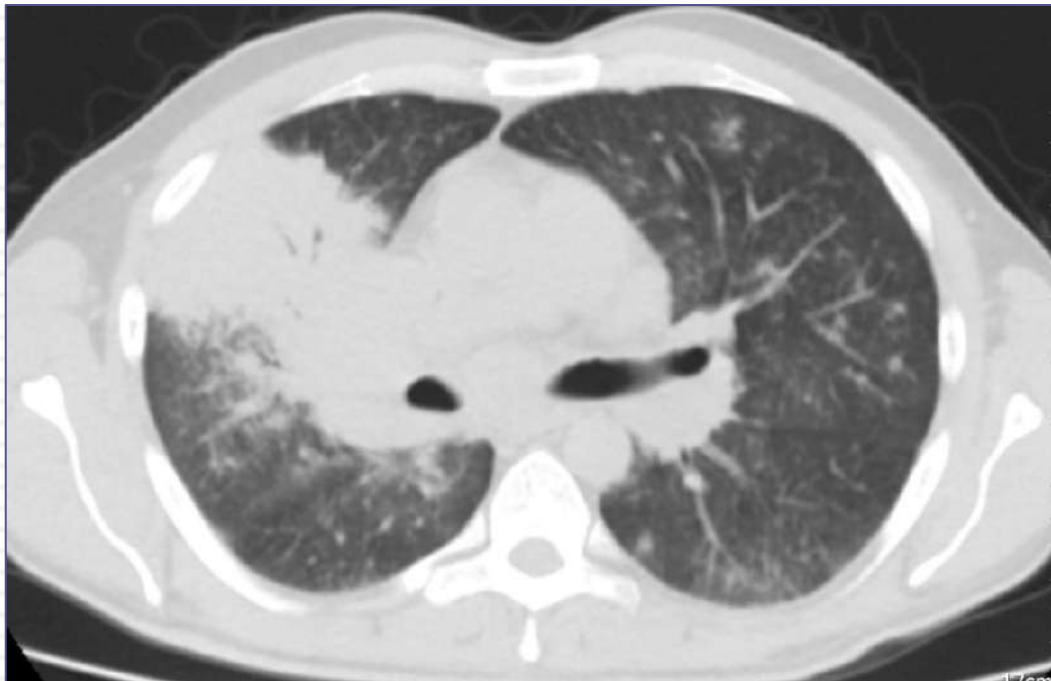
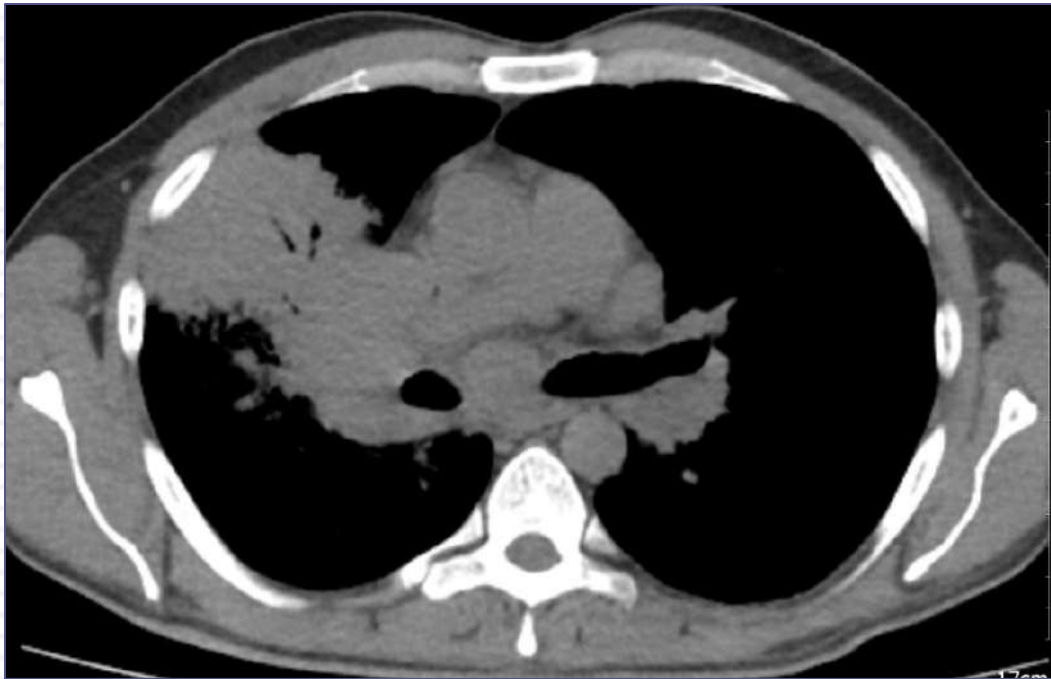
NE ZAMAN BT YAPILMALI?

- Ciddi / karmaşık (kompleks) pnömoni
- Baskılanmış bağışıklıkta
- Antibiyotiklere dirençli pnömoni

HODGKIN DIŞI LENFOMA

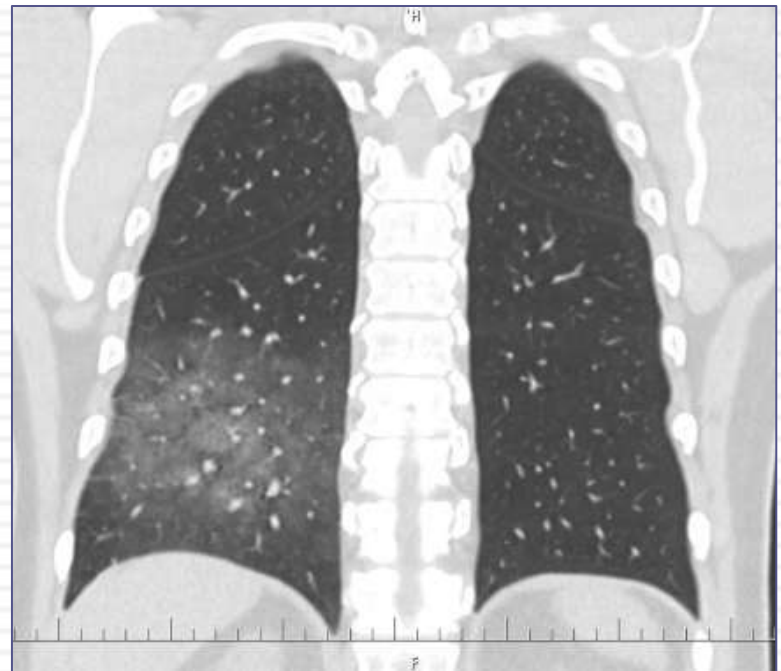

NE ZAMAN BT YAPILMALI?

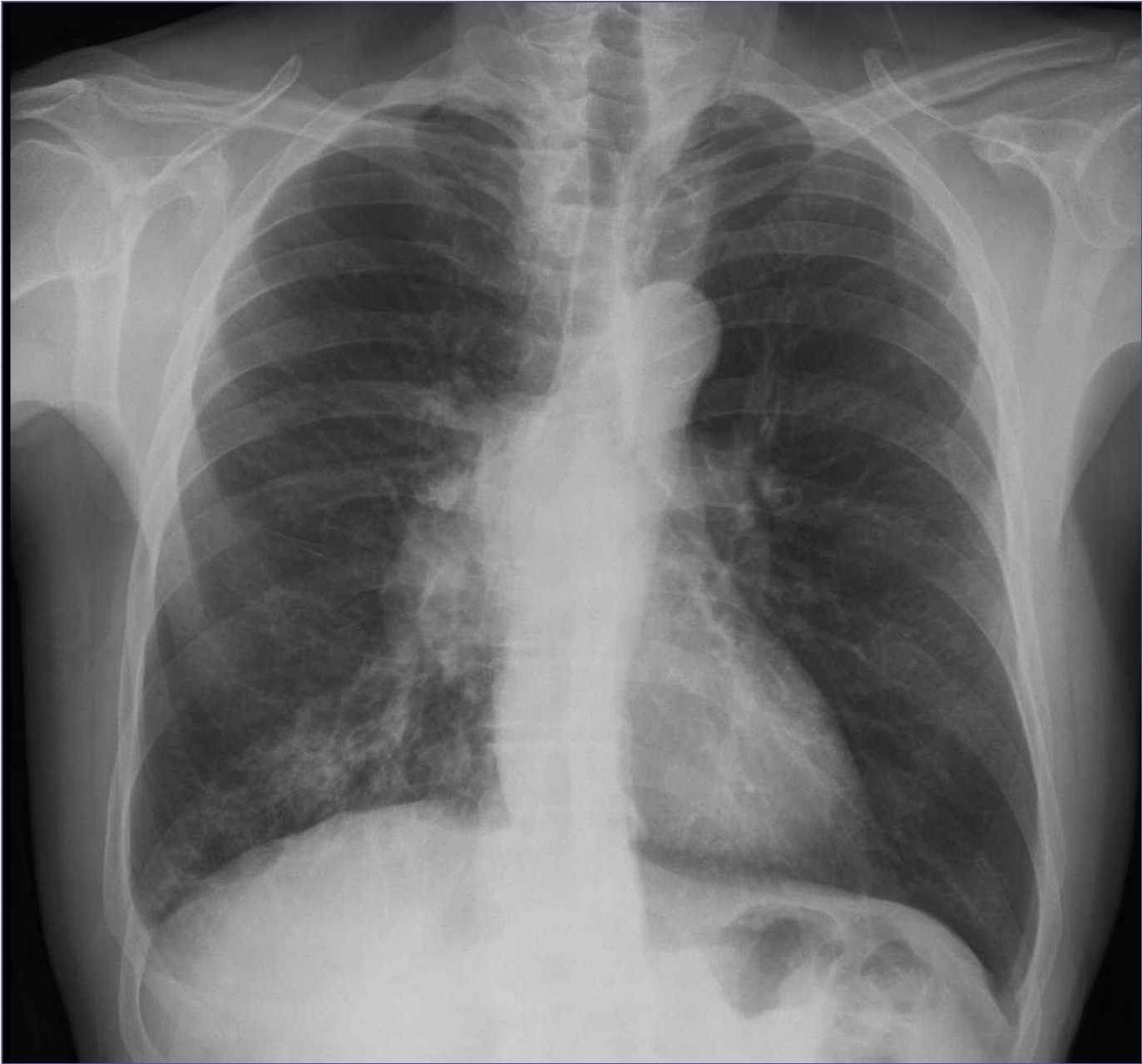
- Ciddi / karmaşık (kompleks) pnömoni
- Baskılanmış bağışıklıkta
- Antibiyotiklere dirençli pnömoni
- Klinik bulgu var, fakat göğüs grafisi normal

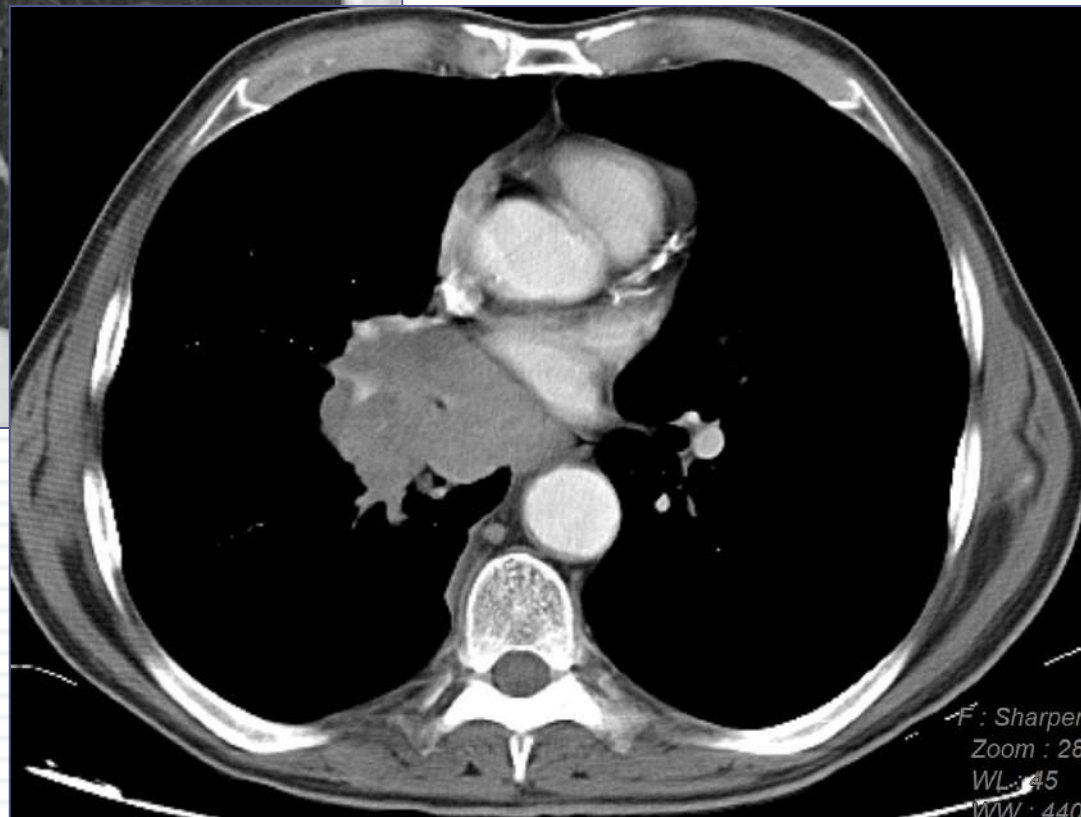
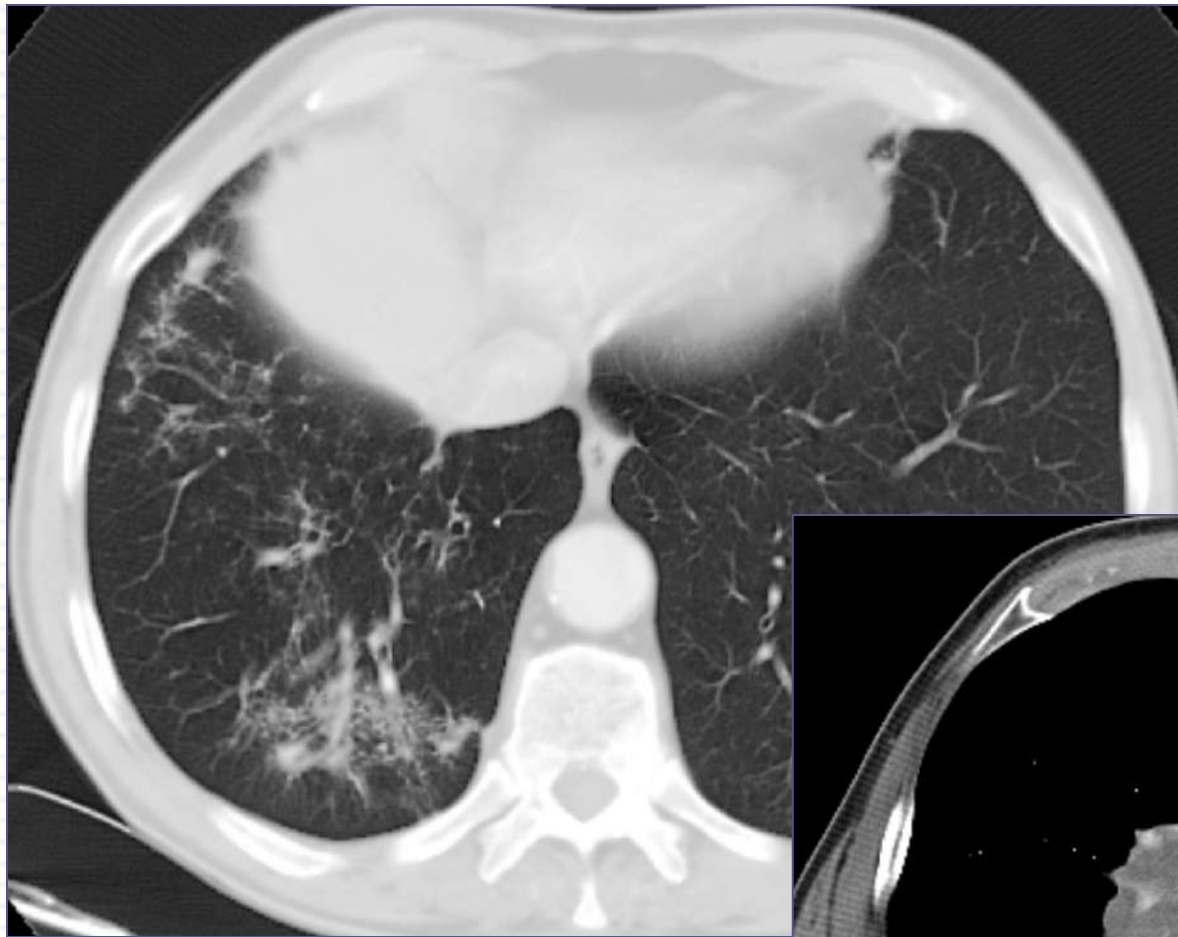

KLİMİK 2023

NE ZAMAN BT YAPILMALI?

- Ciddi / karmaşık (kompleks) pnömoni
- Baskılanmış bağışıklıkta
- Antibiyotiklere dirençli pnömoni
- Klinik bulgu var, fakat göğüs grafisi normal
- İkincil pnömoni (altta yatan hastalık) kuşkusunda

GÖĞÜS GRAFİLERİNDE TEMEL DESENLER

KONSOLIDASYON /
BÖLGESEL İNFİLTRASYON

AKUT → BAKTERİYEL
SUBAKUT/KRONİK → TB, NOKARDİA
ASPERJİLOZ

NODÜL / NODÜLLER /
KİTLE

LEGİONELLA, NOCARDİA SEPTİK EMBOLİ
MANTAR: ASPERJİLLOZ, KRİPTOKOKKOZ

İNERSTİSİYEL /
RETİKÜLER

VİRÜSLER, PCP

BT/YÇBT'DE TEMEL DESENLER

KONSOLIDASYON /
BÖLGESEL İNFİLTRASYON

AKUT → BAKTERİYEL
SUBAKUT/KRONİK → TB, NOKARDİA
ASPERJİLOZ

NODÜL / NODÜLLER /
KİTLE

LEGİONELLA, NOCARDİA SEPTİK EMBOLİ
MANTAR: ASPERJİLOZ, KRİPTOKOKKOZ

İNERSTİSİYEL /
RETİKÜLER / **BUZLU CAM**

VİRÜSLER, PCP

EK RADYOLOJİK BULGULAR

- KAVİTE
- HAVA KRESENT BULGUSU
- HALE BULGUSU
- TERS HALE BULGUSU
- TOMURCUKLANAN AĞAÇ
- PLEVRA SIVISI,
- ATELEKTAZİ,
- BÜYÜMÜŞ LENF BEZLERİ,
- PNÖMOTORAKS
- KARDİYOMEGALİ
- VASKÜLER GENİŞLEME...

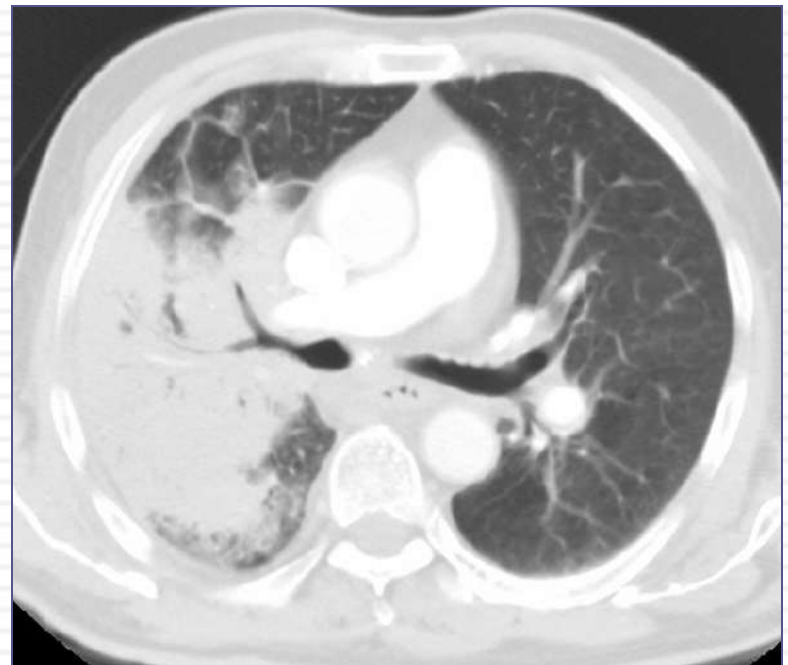
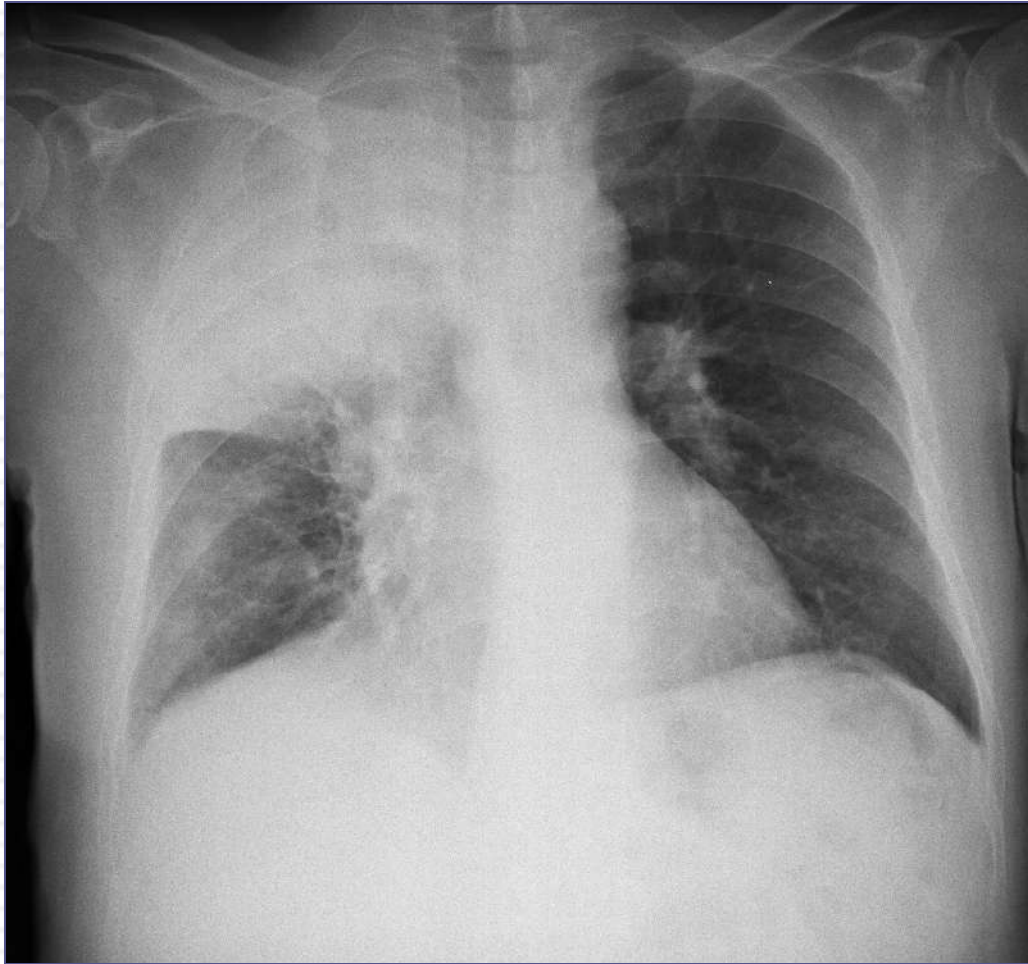
Radyolojik Yaklaşım

- Radyolojik örnekler mikroorganizma gruplarının ayırımına yarar.
- Radyolojik örnekler örtüşebilir.
- Bağışıklık durumunun etkisi vardır.
- Var olan veya eşzamanlı akciğer hastalığı bulguları değiştirebilir.
- Bulguların infeksiyon dışı nedenleri olabilir.

RADYOLOG İÇİN YARARLI KLİNİK BİLGİLER

- Semptomların başlangıcı: akut-subakut-kronik
- Baskılanmış bağışıklık durumunun:
  - Tipi
  - Süresi (akut/subakut/kronik)
  - Şiddet
- Çevresel etmenler

KONSOLİDASYON /
BÖLGESEL İNFİLTRASYON

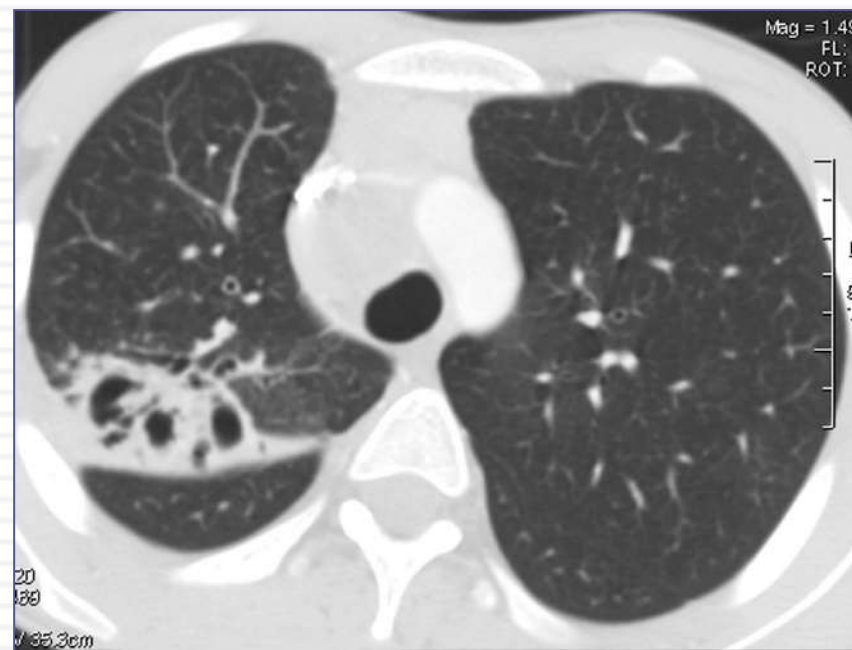

KLİMİK 2023

TÜBERKÜLOZ

- Lenfoproliferatif hastalıklarda prevalansı artar (%48'e yakın)
- Böbrek nakli olanlarda prevalansı giderek artmaktadır.
- Çoğu zaman tipik radyolojik bulgular (post-primer TB)
- Atipik görünümlerin sıklığı artmaktadır.

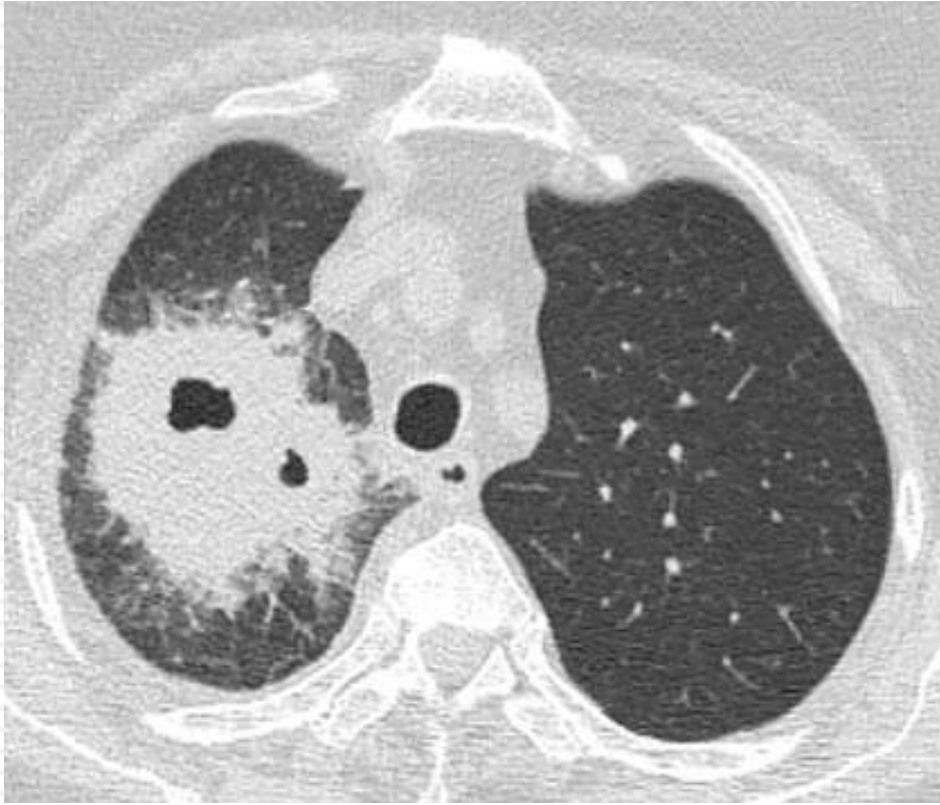

22Y E, AKUT LÖSEMİ, TANIMLANMAMIŞ

69Y, E Multiple Miyelom

NOKARDIA PNÖMONİSİ

NODÜL / NODÜLLER /
KİTLE

Asperjiloz

- Bağışıklık sistemi sorunlu hastalarda invaziv formlar
  - ▣ Anjioinvaziv asperjiloz
  - ▣ Yarı invazif/Hava yolu invaziv asperjiloz

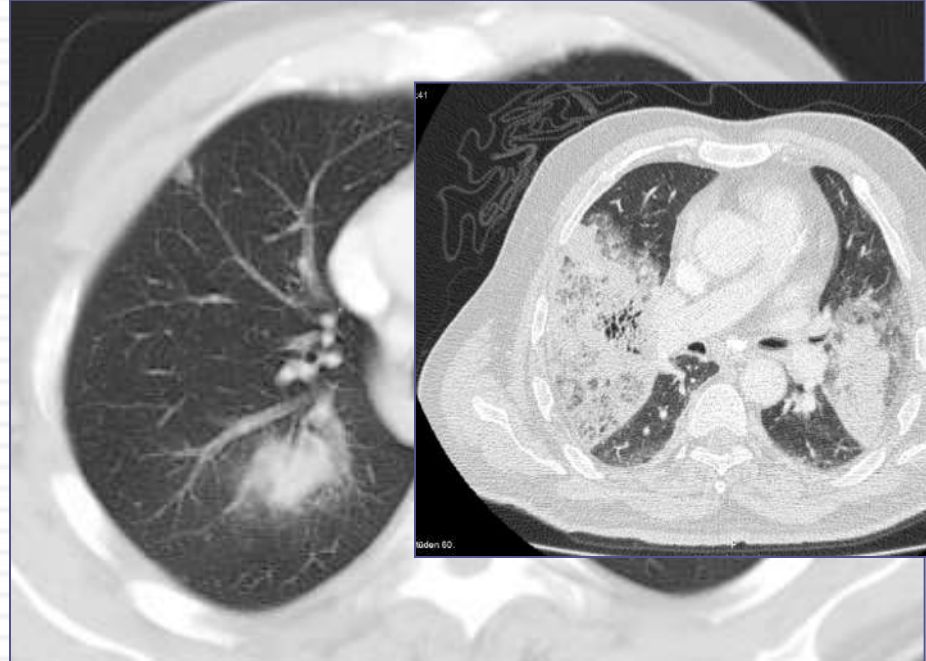

Anjioinvaziv Asperjiloz

Radyolojik Bulgular

BT/YÇBT

- Nodül/kitle/konsolidasyon
- Buzlu cam halesi → “Hale bulgusu”

Anjioinvaziv Asperjiloz

□ HALE BULGUSU

- Olguların %50'sinde görülür
- Varlığında sağaltıma olumlu yanıt ve iyileşme olasılığı yüksek!

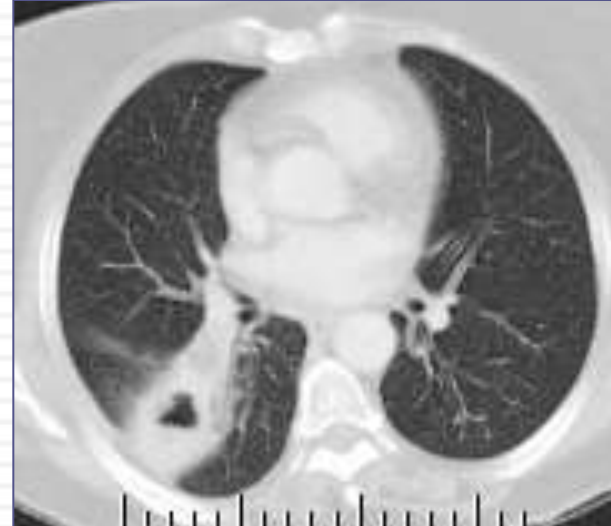
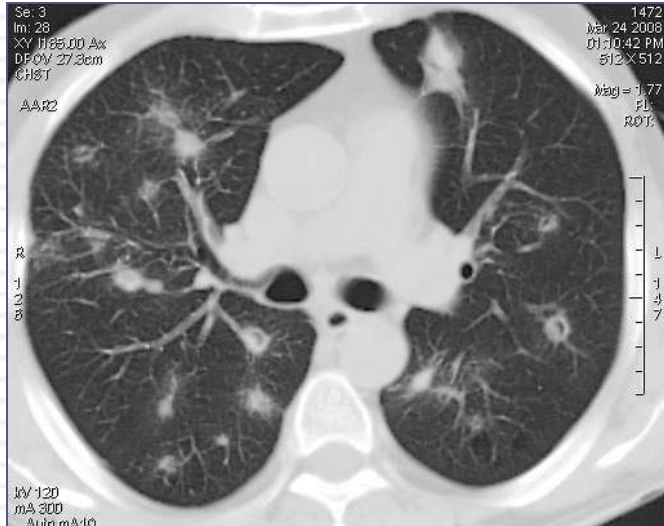

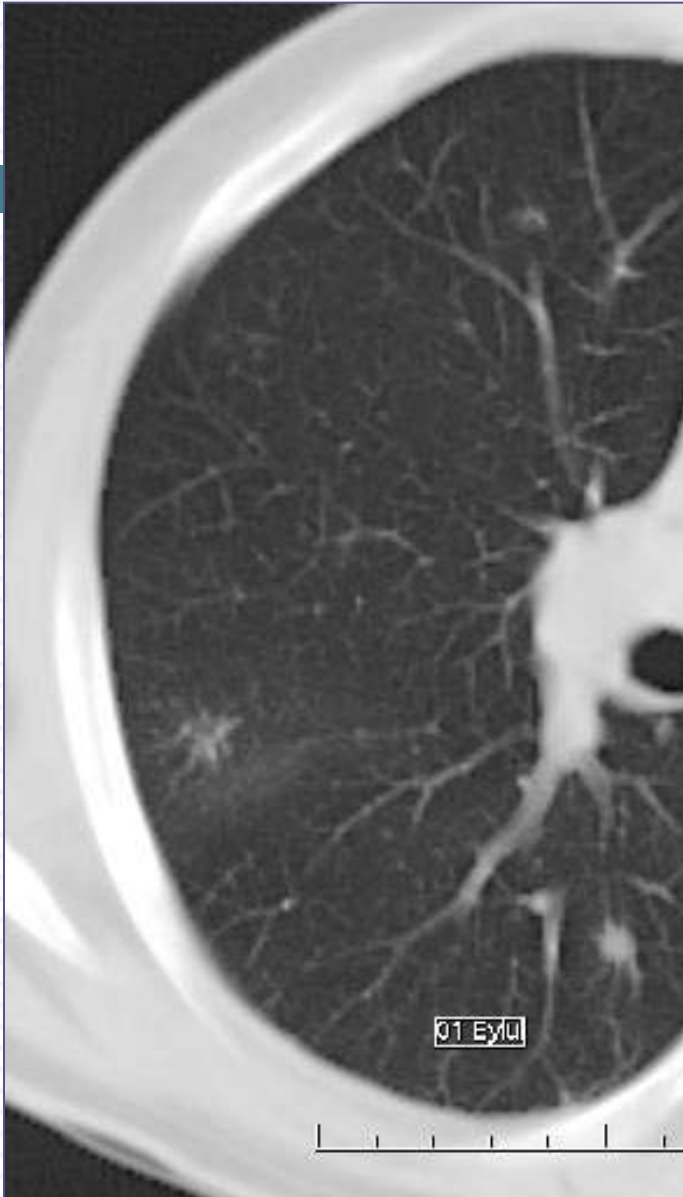
Anjiinvaziv Asperjiloz

Radyolojik Bulgular

BT/YÇBT

- Nodülde hava kresenti → “Hilal Bulgusu”
- Nodülde kavite

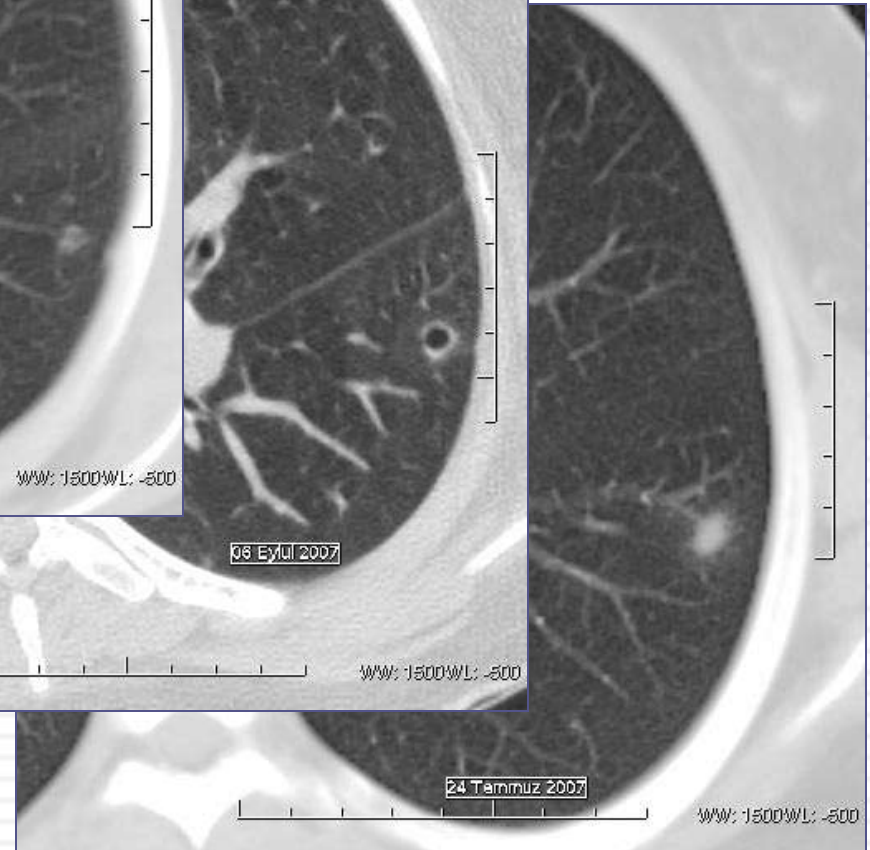
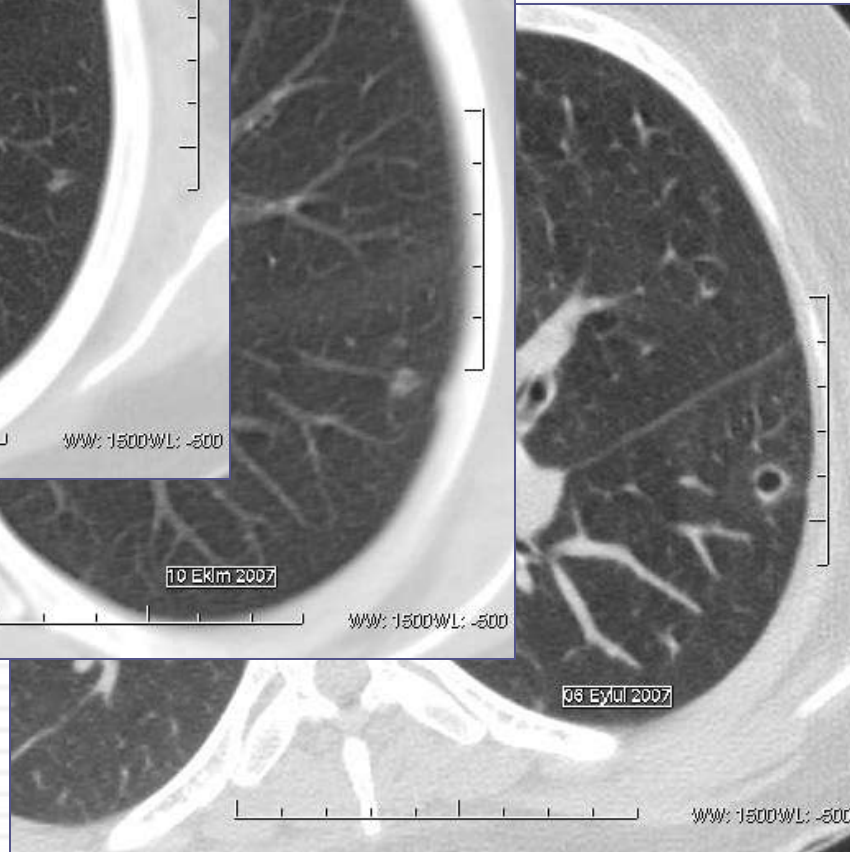
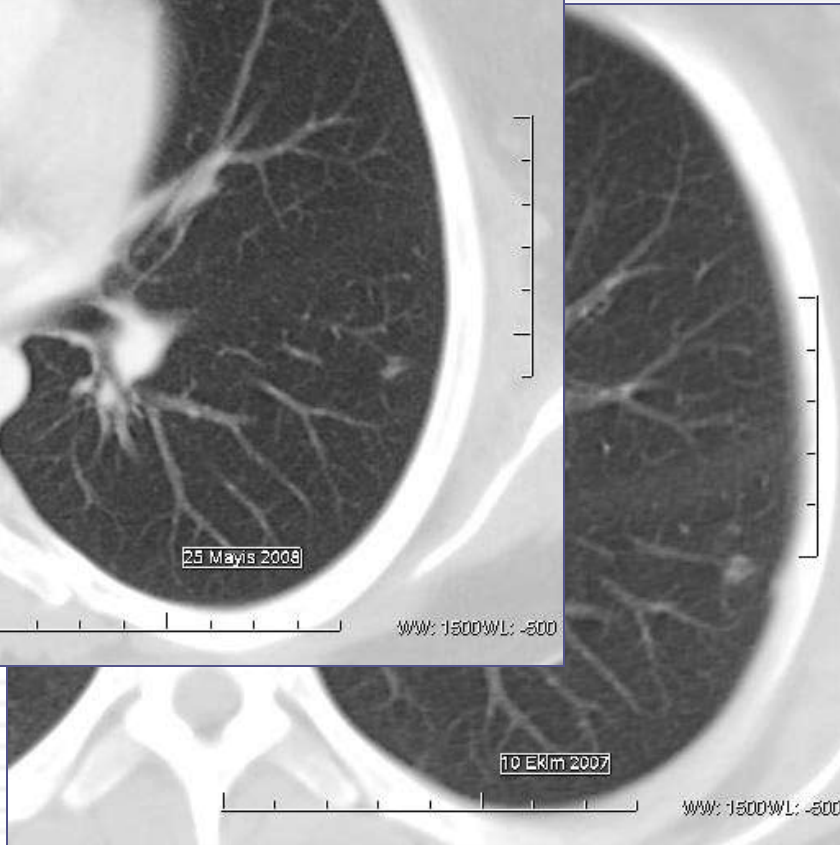
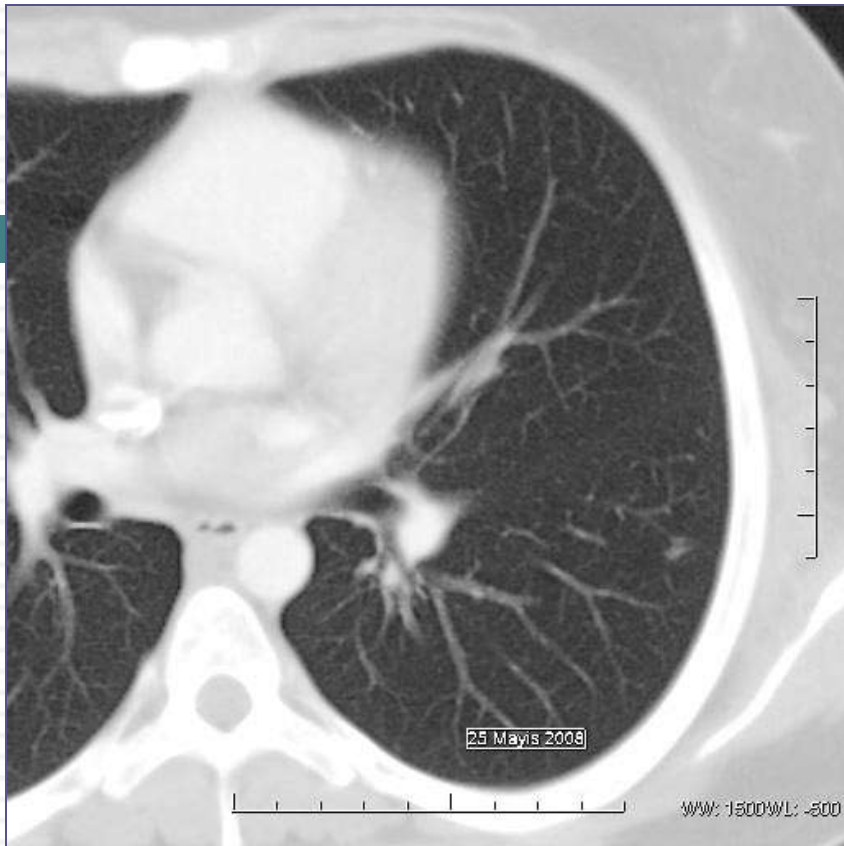

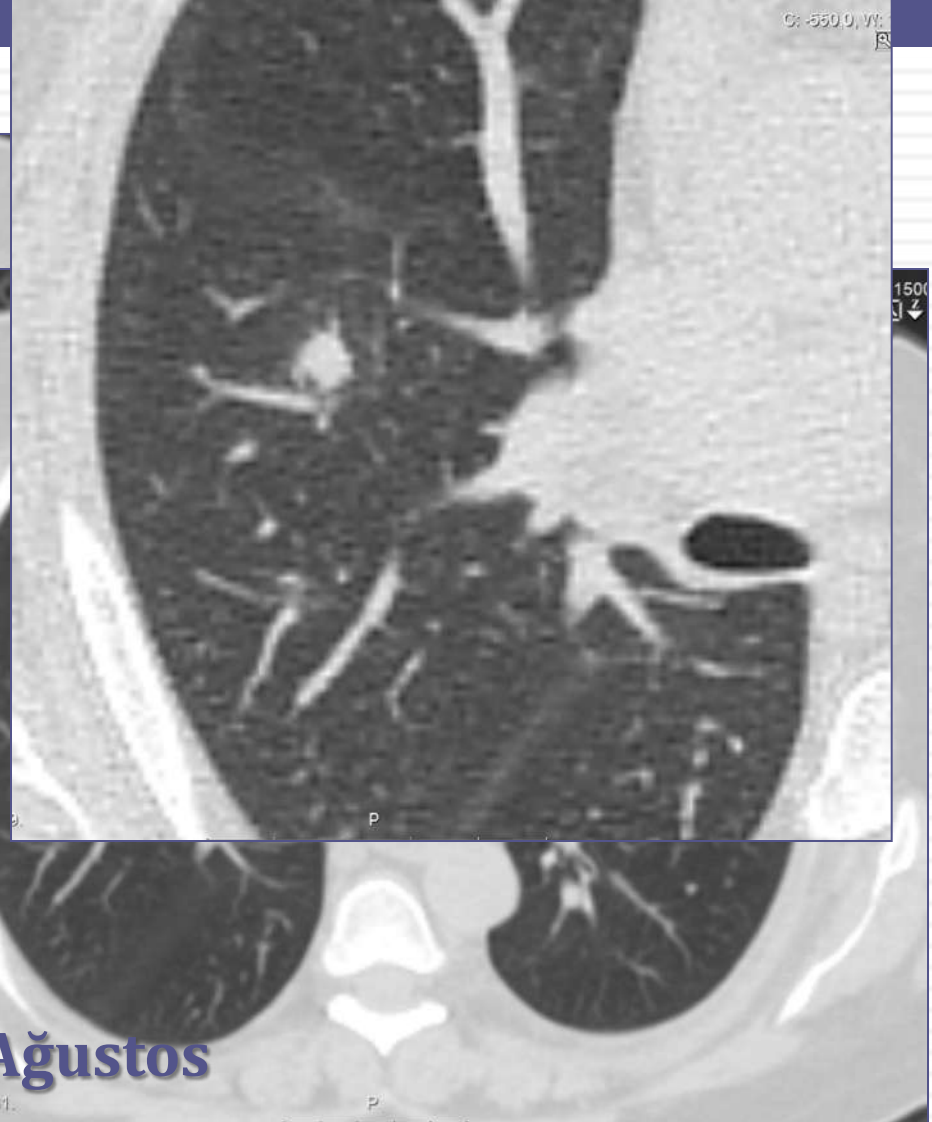
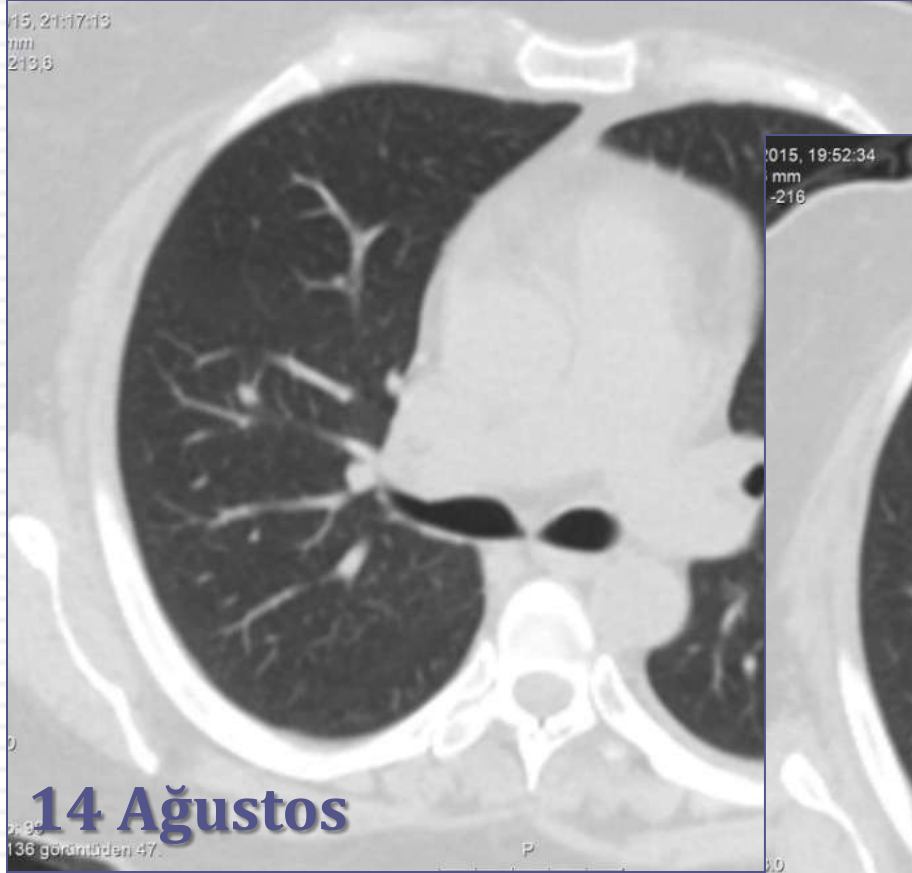
Anjiointivaziv Asperjiloz

izlem:

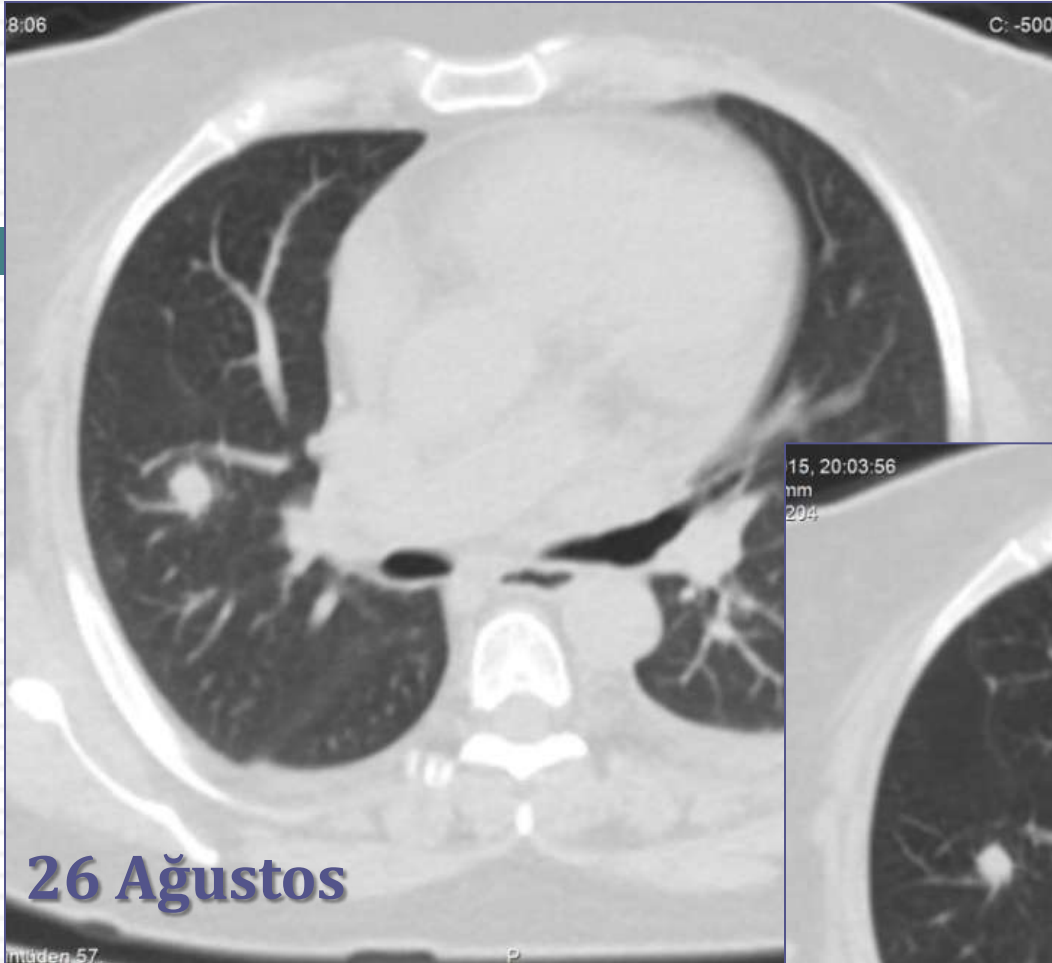
Son radyolojik bulgu kaybolana veya değişmezliği kanıtlanana kadar

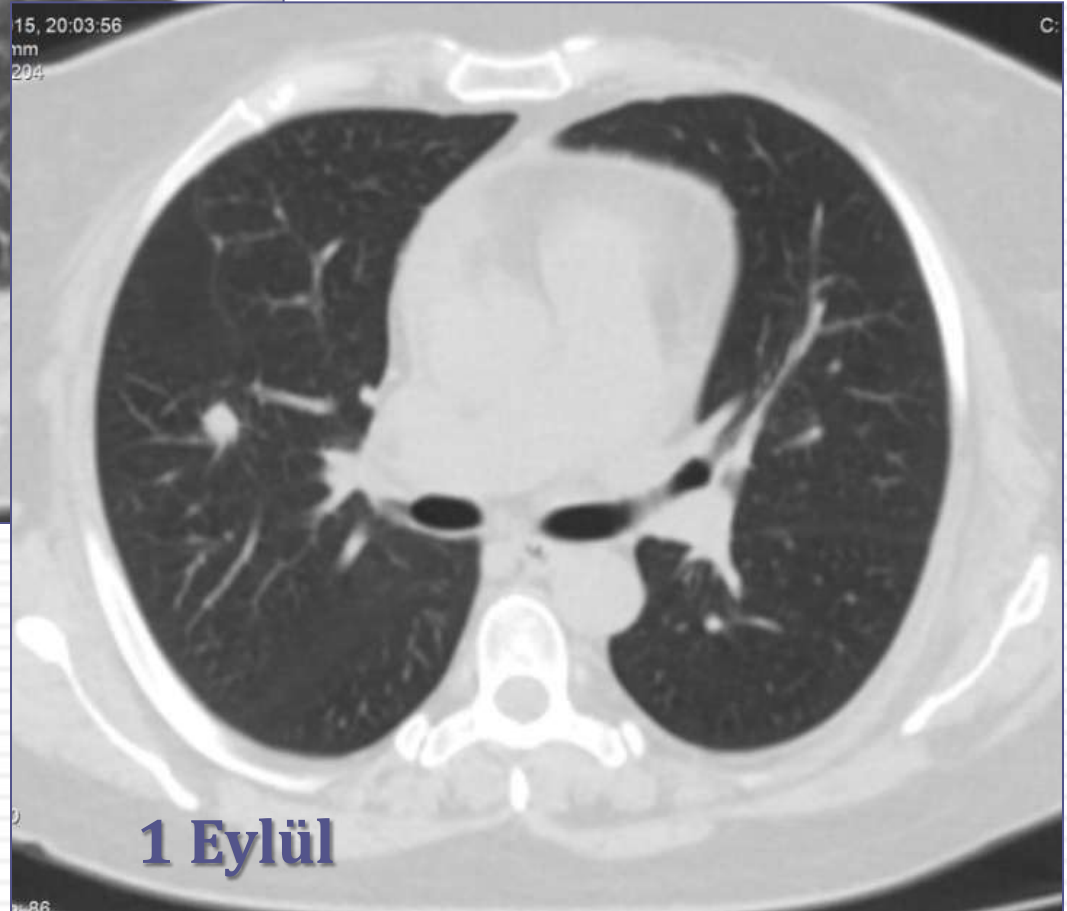
AML, kemoterapi sonrası, allojenik kemik iliği nakli öncesi

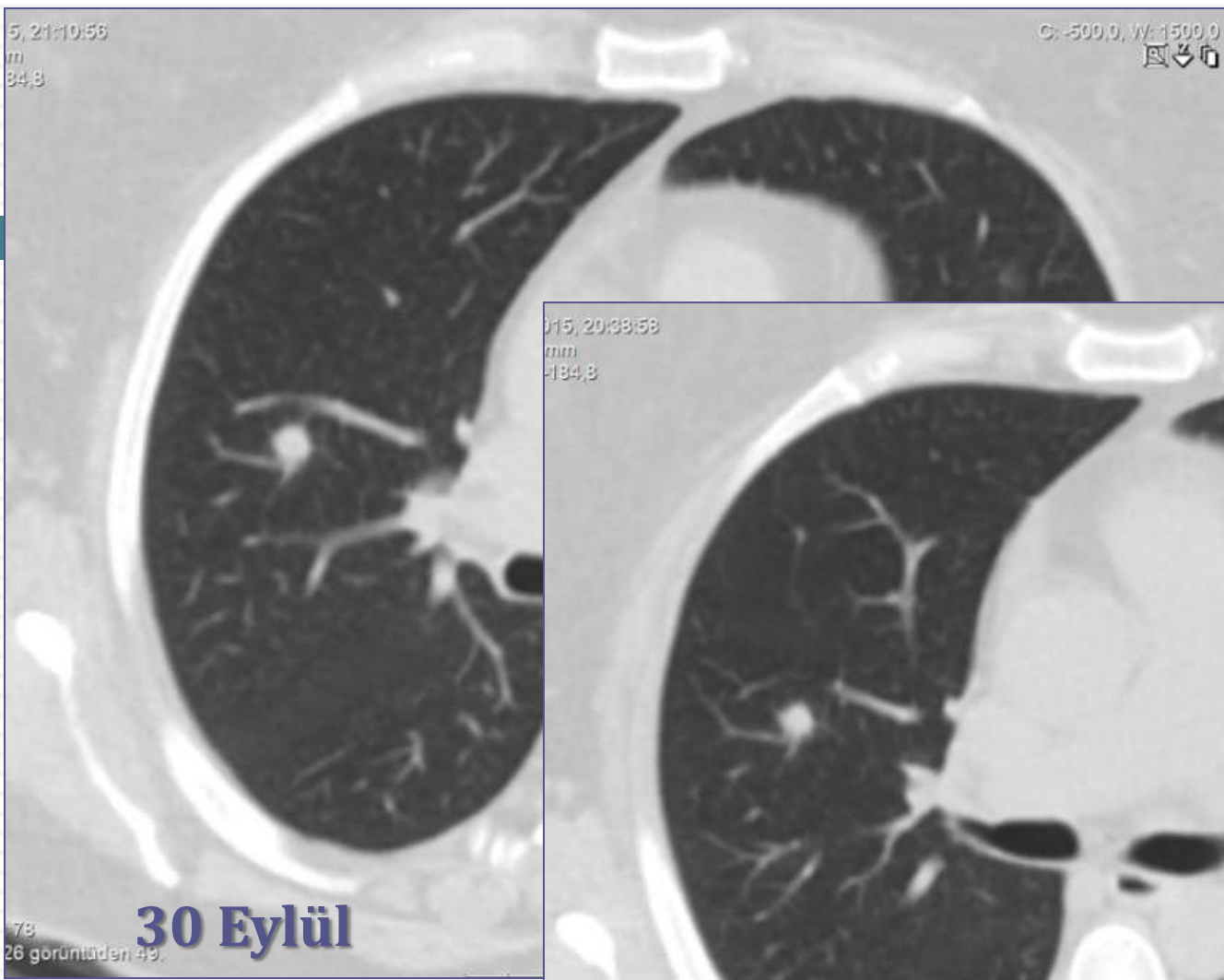

Kan kültürü: *Acrcemonium*

5, 21:10:56
m
34,8

C: -500,0, W: 1500,0
100 100

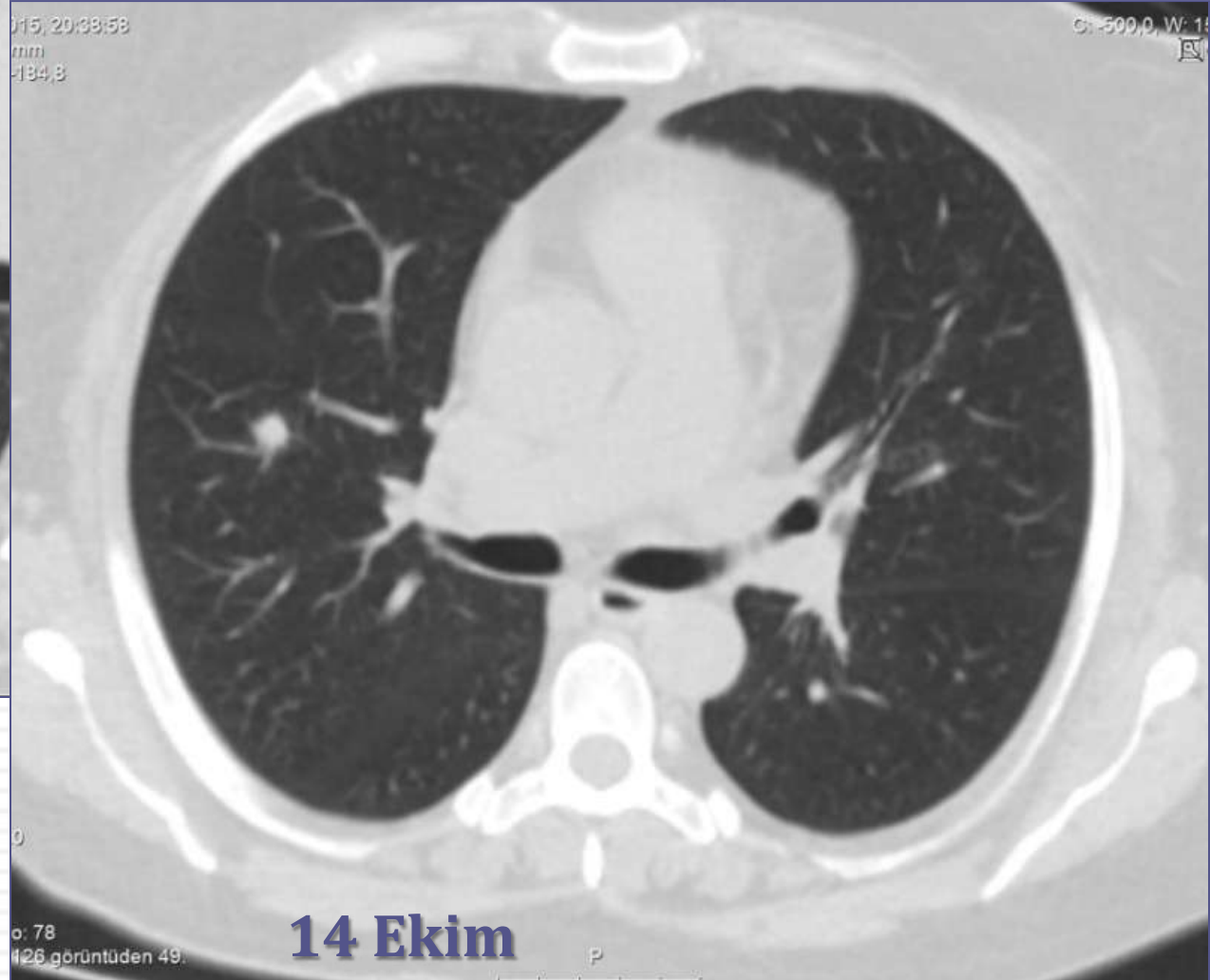

78
26 görüntüden 49.

30 Eylül

015, 20:38:58
mm
184,8

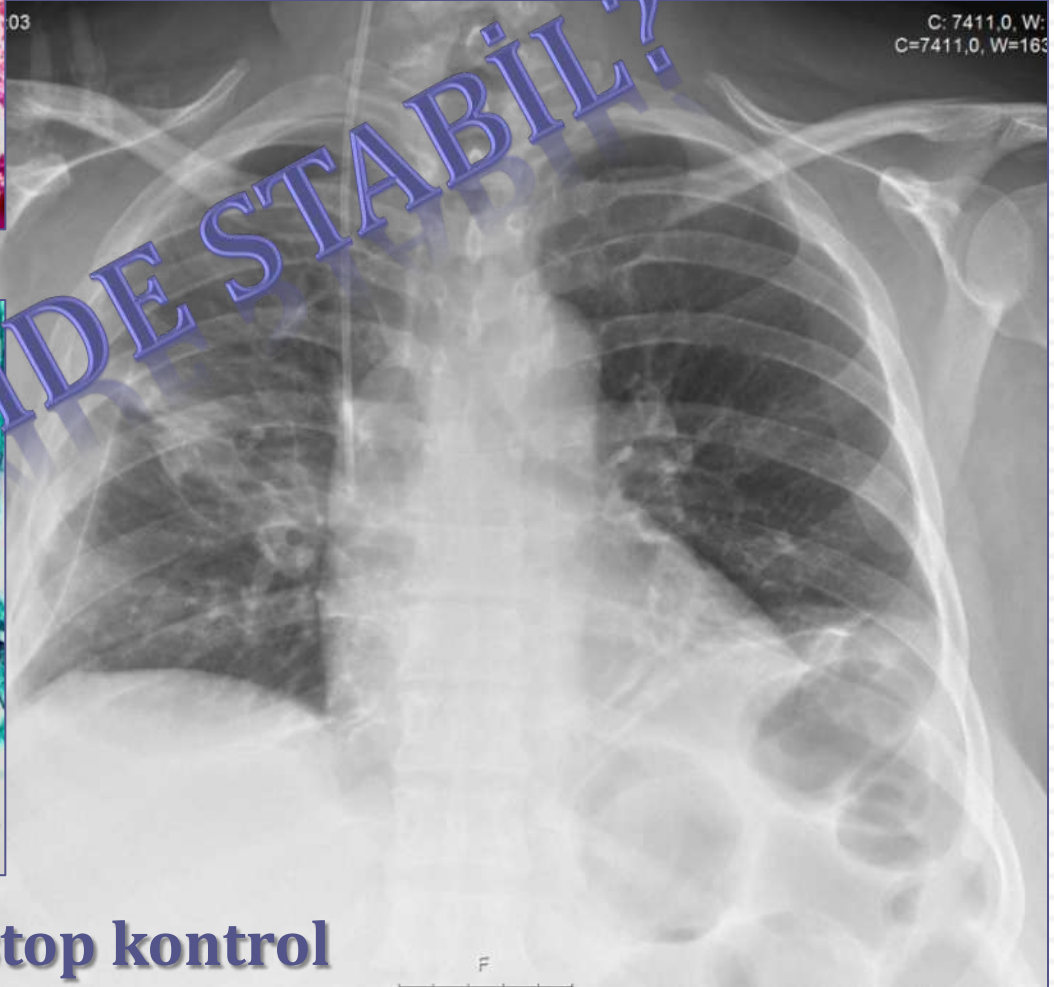
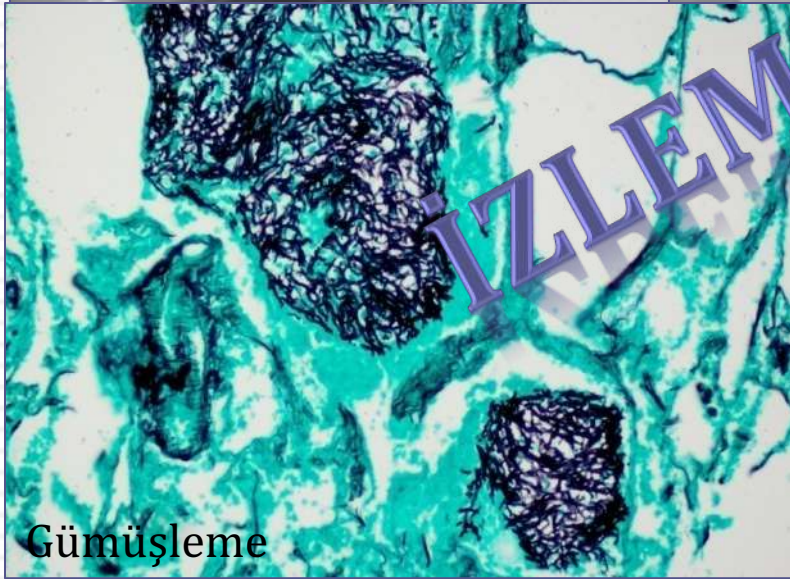
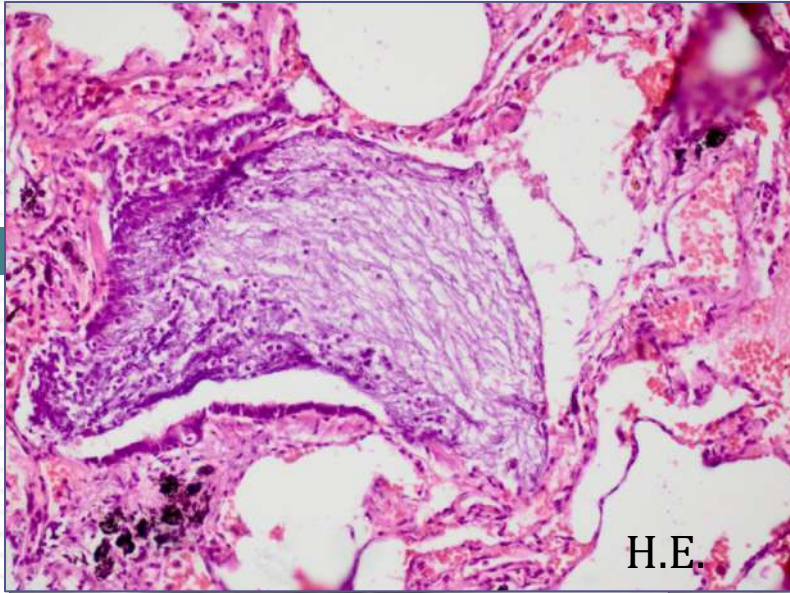
C: -500,0, W: 1500,0
100 100

0
78
126 görüntüden 49.

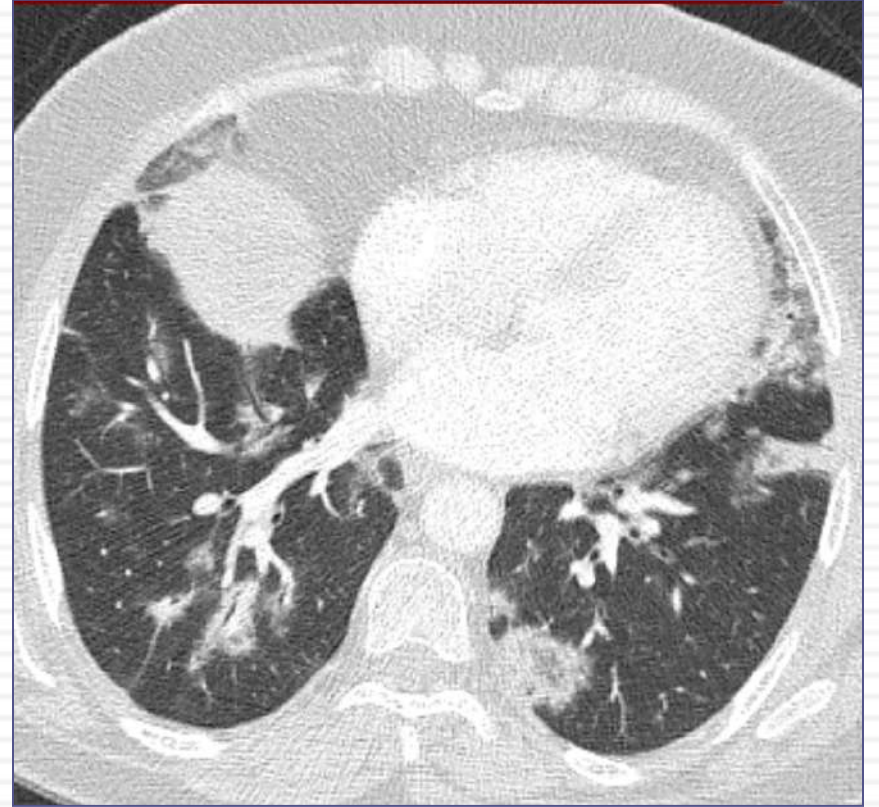
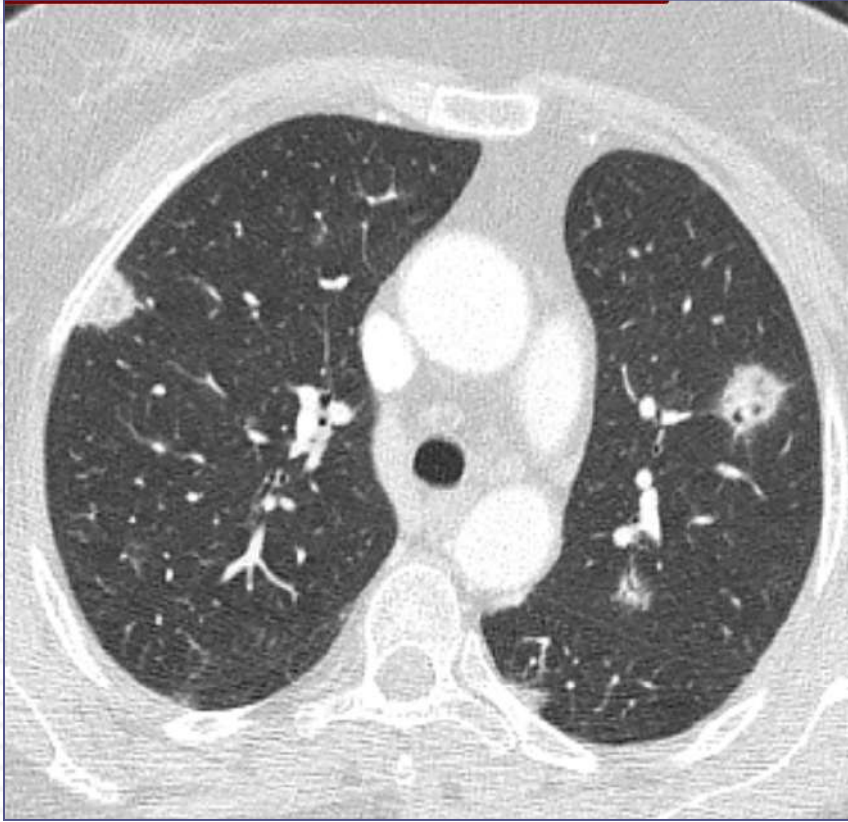
14 Ekim

Acremonium *Aspergillus*

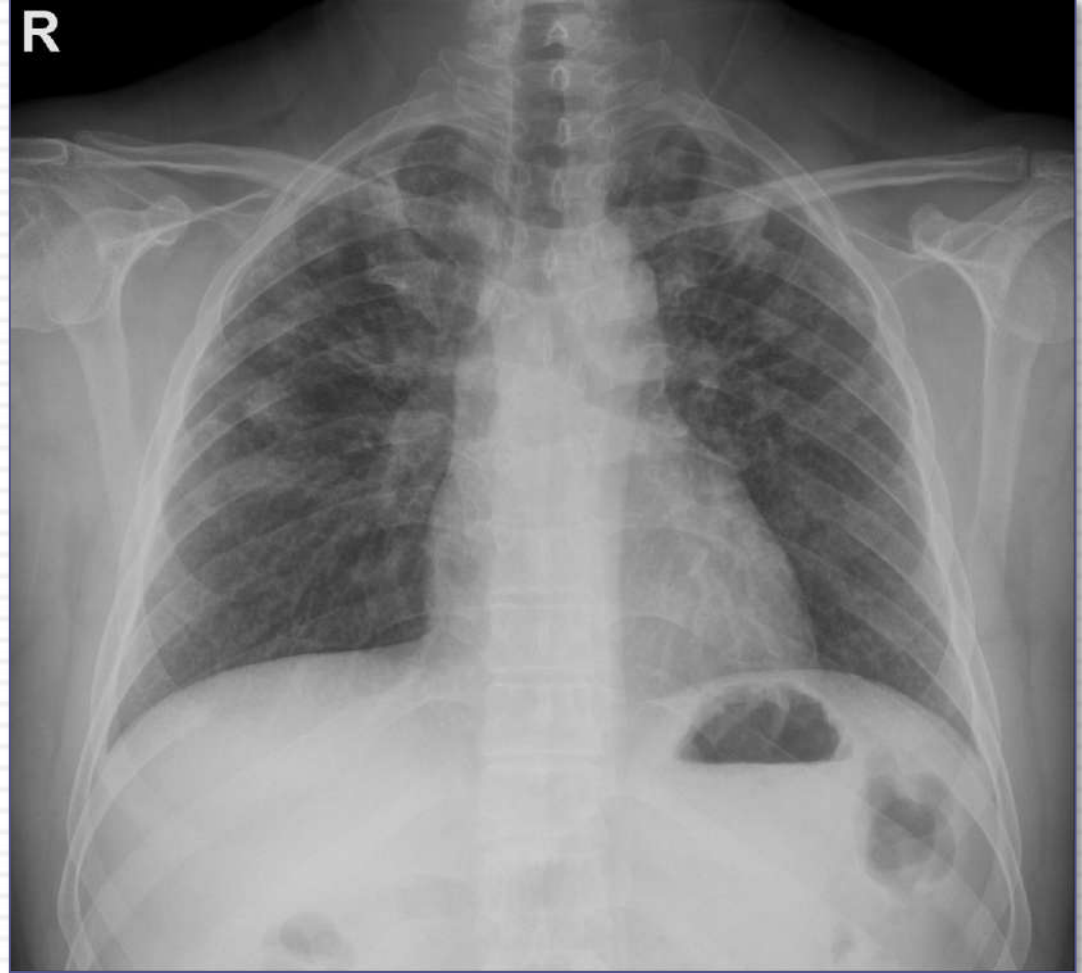

54 Y K, bağ doku hastalığı, Baskılanmış bağışıklık

Kriptojenik Organize Pnömoni (KOP)

- Klinik:
  - ▣ İlerleyici dispne
  - ▣ Kuru öksürük
  - ▣ Ateş

KOP

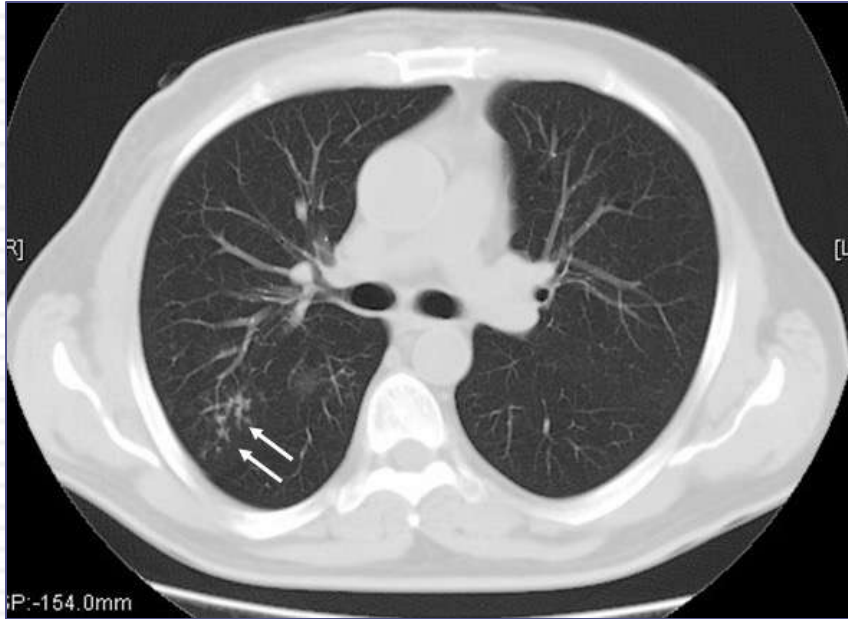
BT/YÇBT

- Konsolidasyonlar
  - Yamalı/nodül benzeri
  - Güçlükle sınırlanabilen – Tuhaf şekilli
  - Periferik/Subplevral – Peribronşial
- *Buzlu cam, Nodül*

Hava Yolu İnvaziv Asperjilozu

- İnvaziv asperjilozun %10'unda görülür.
- Patoloji; hava yolu bazal membranına yerleşmiş *aspergillus*
- Klinik tablo: akut trakeobronşit, bronşiolit yada bronkopnömoni
- Akut trakeobronşiti olan hastaların radyografileri çoğu zaman doğaldır.

Hava Yolu İnvaziv Asperjilozu

BT/YÇBT Bulguları

- Dallanan çizgisel ve nodüler, sentrlobüler infiltrasyonlar →
“Tomurcuklanan ağaç”
- Yamalı tutulum

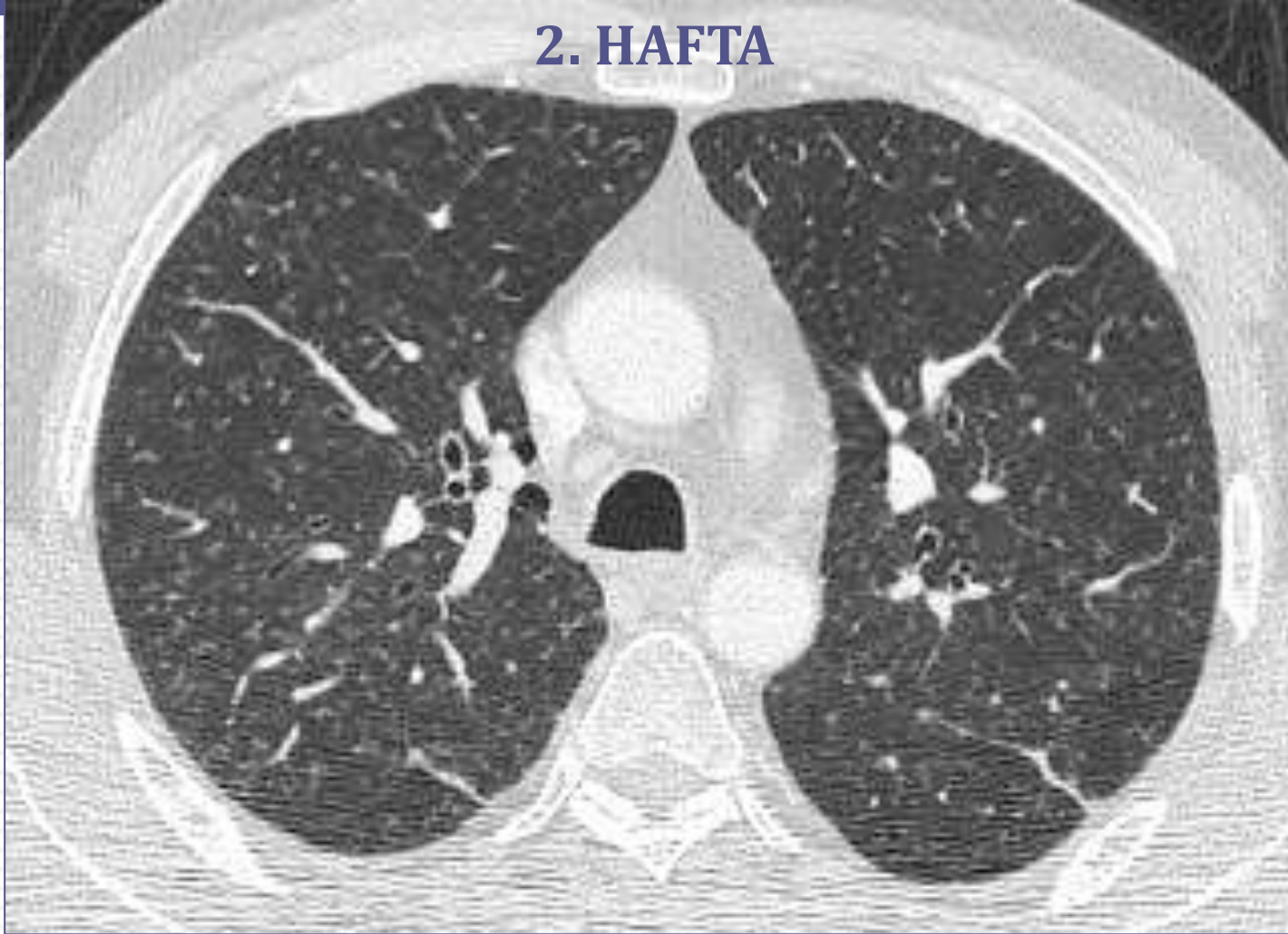
AML, ALLOJENİK KÖK HÜCRE

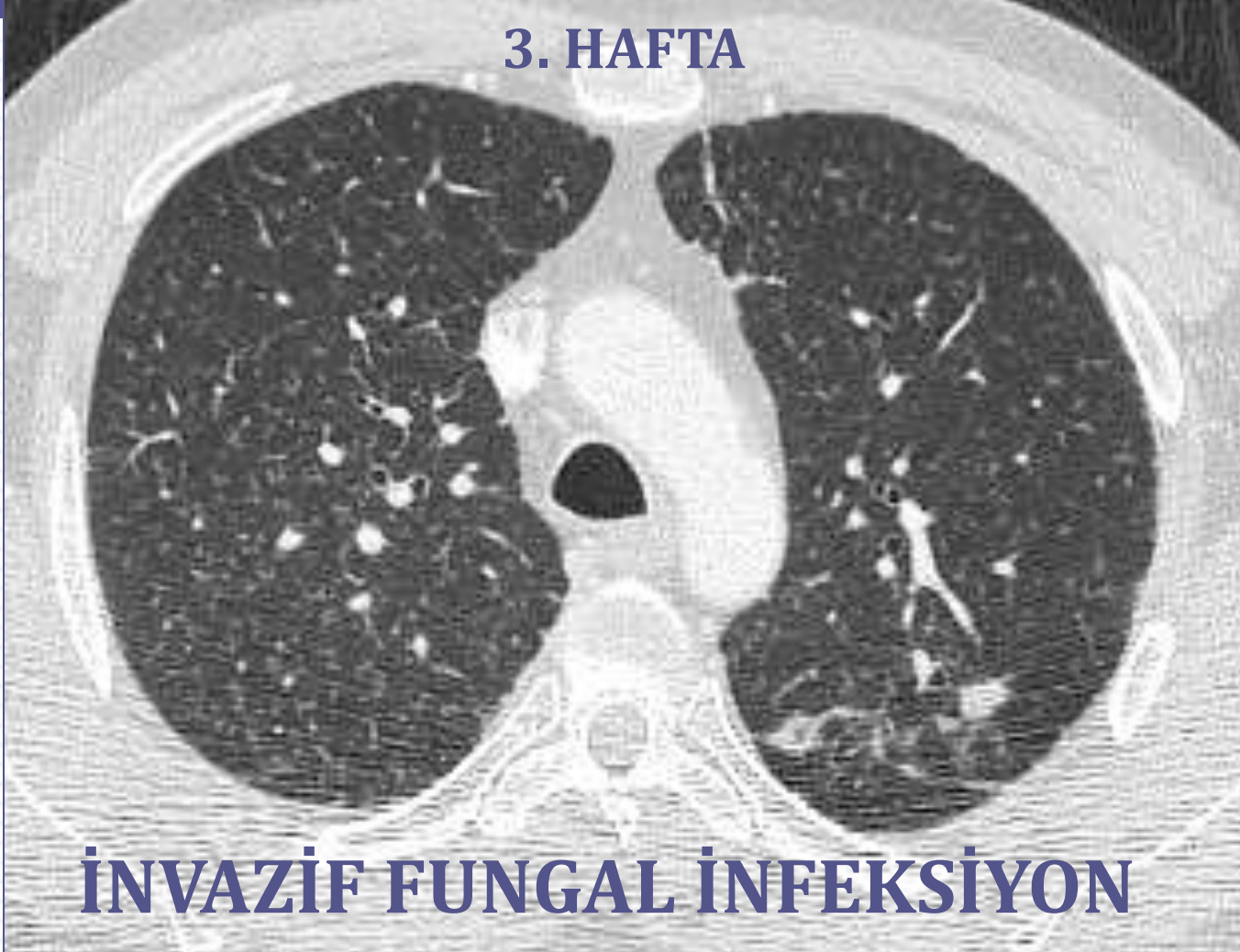
AML, ALLOJENİK KÖK HÜCRE

2. HAFTA

AML, ALLOJENİK KÖK HÜCRE

3. HAFTA

İNVAZİF FUNGAL İNFEKSİYON

**İTERSTİSİYEL
RETİKÜLER / BUZLU CAM**

PCP

Pneumocystis Jirovecii pnömonisi

- Baskılanmış bağışıklığı olan hastalarda en sık infeksiyon
- Kemoterapinin bitiminde, kortikosteroid sağaltımı, kemik iliği nakli sonrası, AIDS
- Bölgesel yada yaygın bilateral pnömonilerin ~ %40'ını oluşturur.

PCP

Pneumocystis Jirovecii pnömonisi

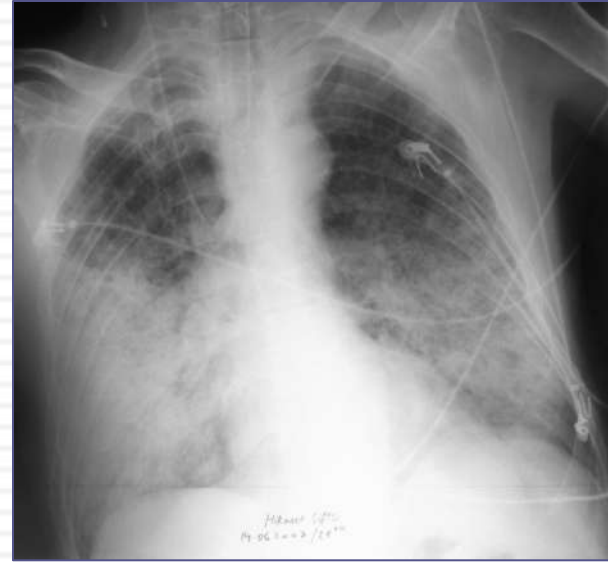
- Tipik klinik tablo:
  - > Ani başlangıçlı ateş,
  - > Nefes darlığı,
  - > takipne
- Bağışıklık sistemini etkileyen durumların çeşitlenmesiyle sıradışı klinik tablo sıklaşmakta

PCP

Radyolojik Bulgular

Radyografik Bulgular

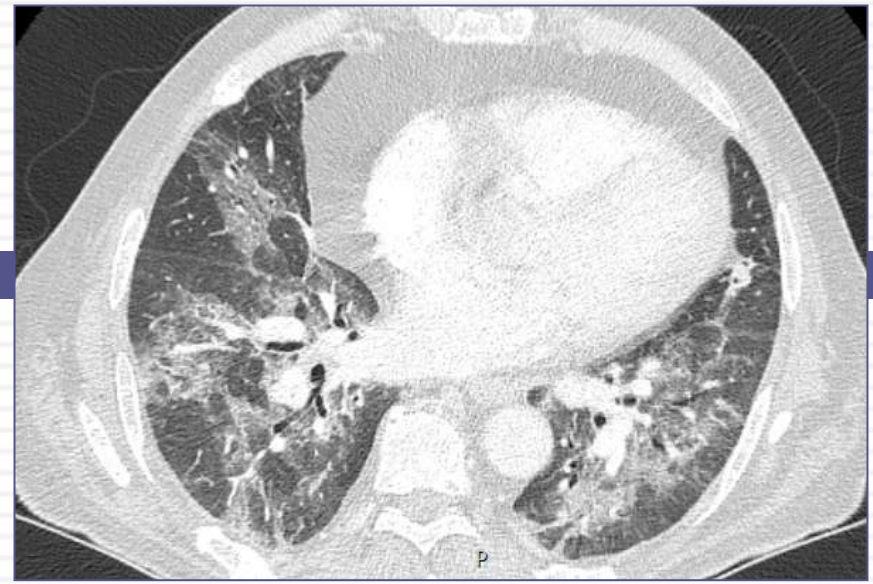
- Göğüs grafileri %90 hastada +
- Grafinin normal oluşu PCP'yi dışlamamaktadır.

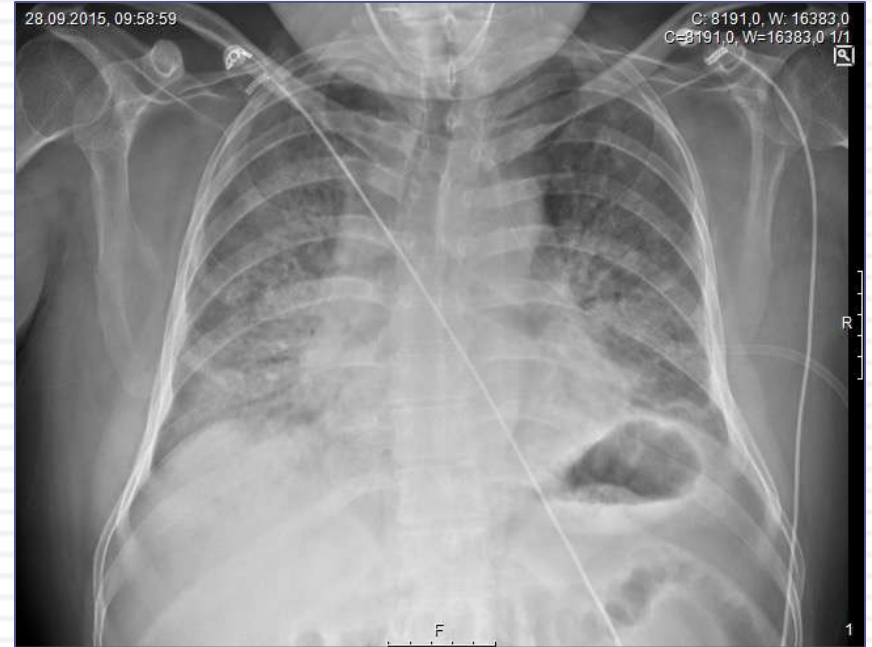
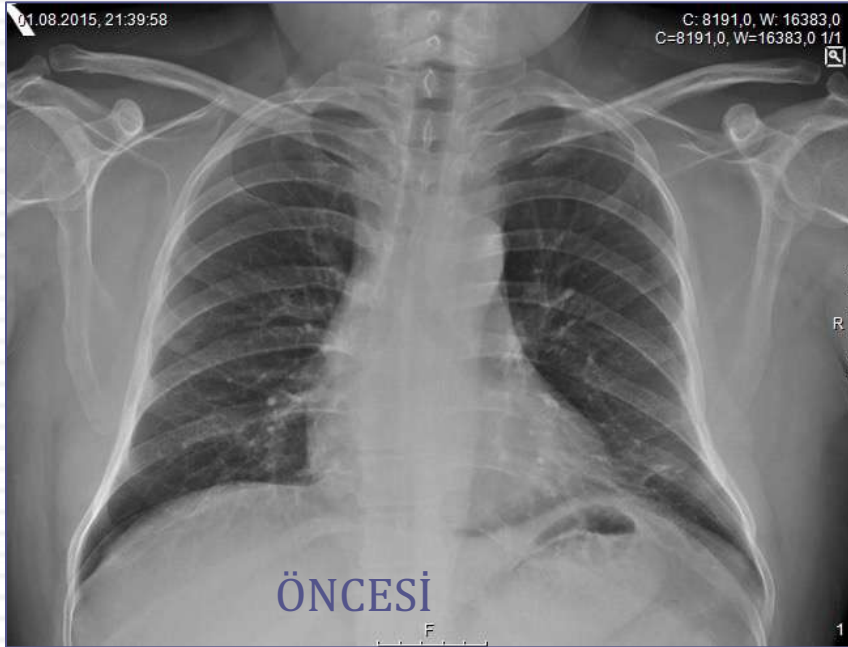
PCP

Radyolojik Bulgular

- BT > Göğüs grafisi
- Göğüs grafisi N → BT/YÇBT
- BT Bulguları
- Buzlu cam
  - Jeografik, dağınık, yamalı
  - Üst ve santral tercihli
  - ± küçük konsolidasyonlar

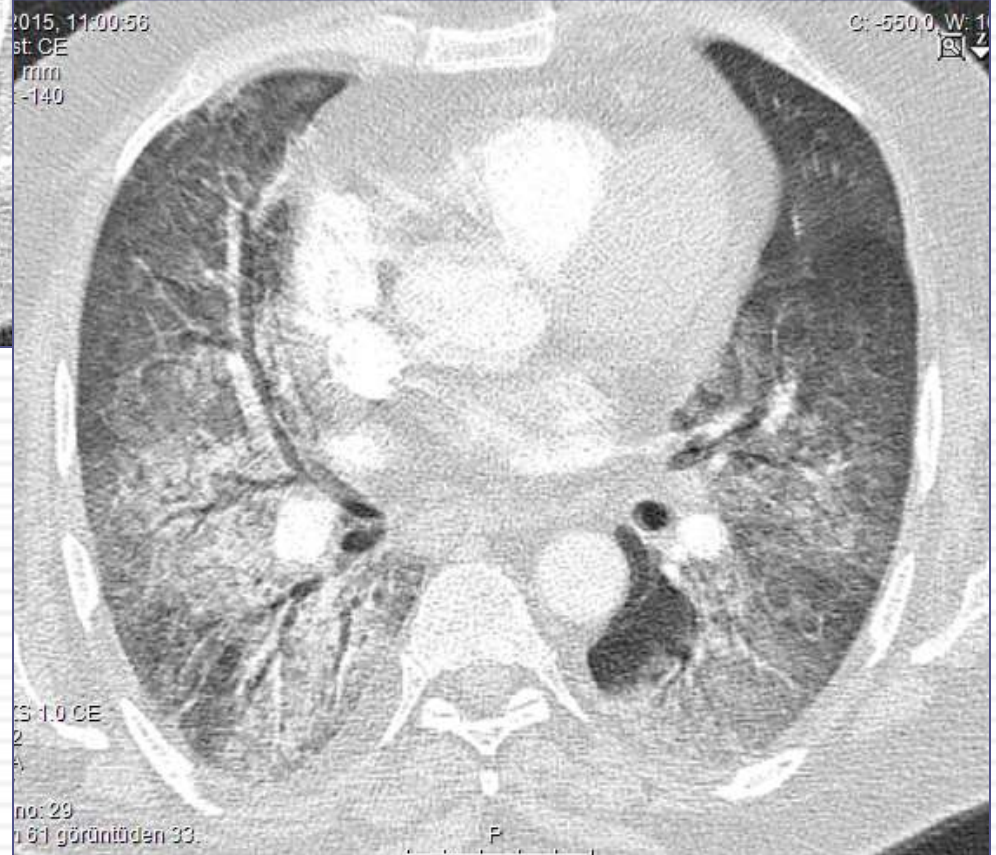
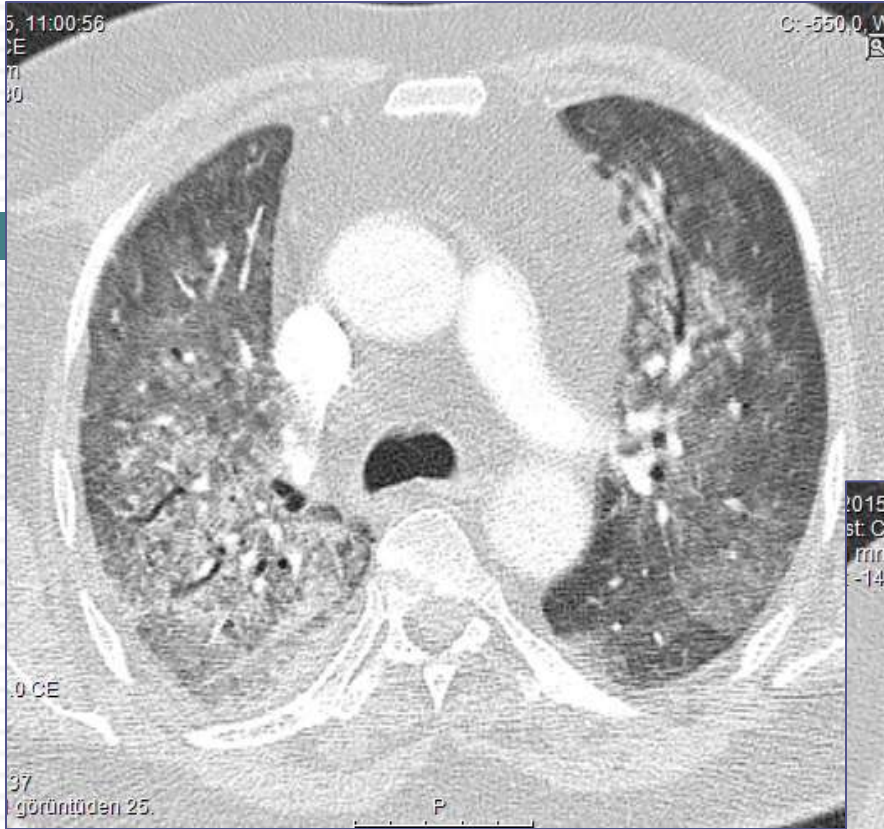

43 Y, E, ITP, Uzun süreli kortikosteroid kullanımı, ani solunum güçlüğü

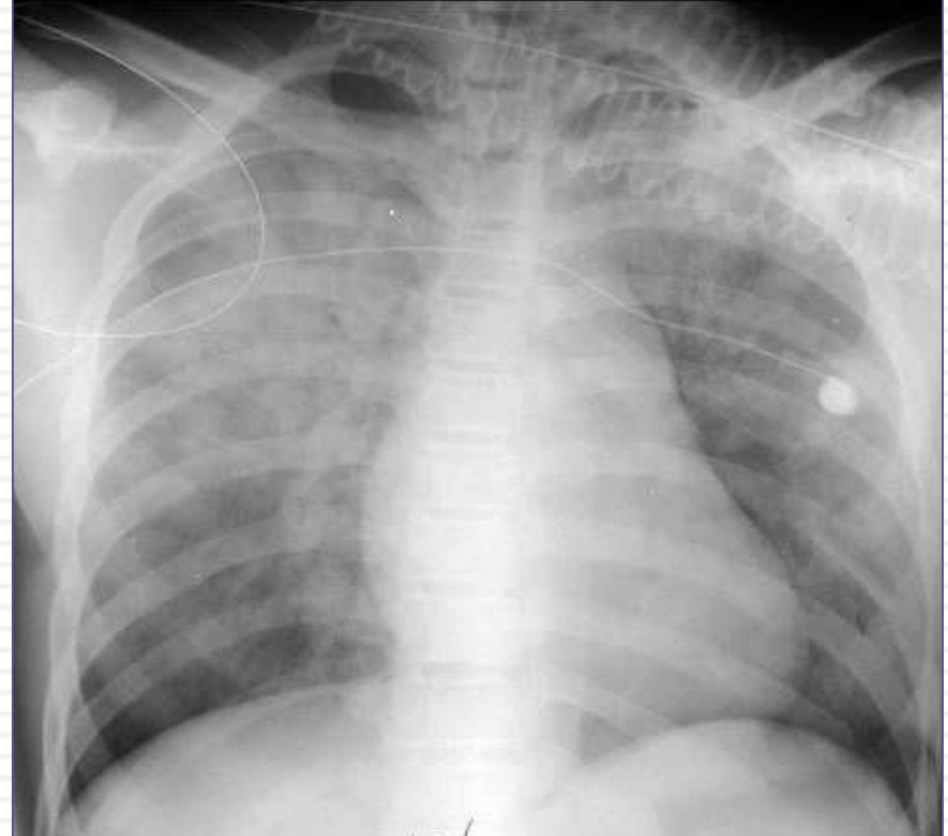
AKCİĞER ÖDEMI

KARDİYOJENİK vs KARDİYOJENİK OLMAYAN

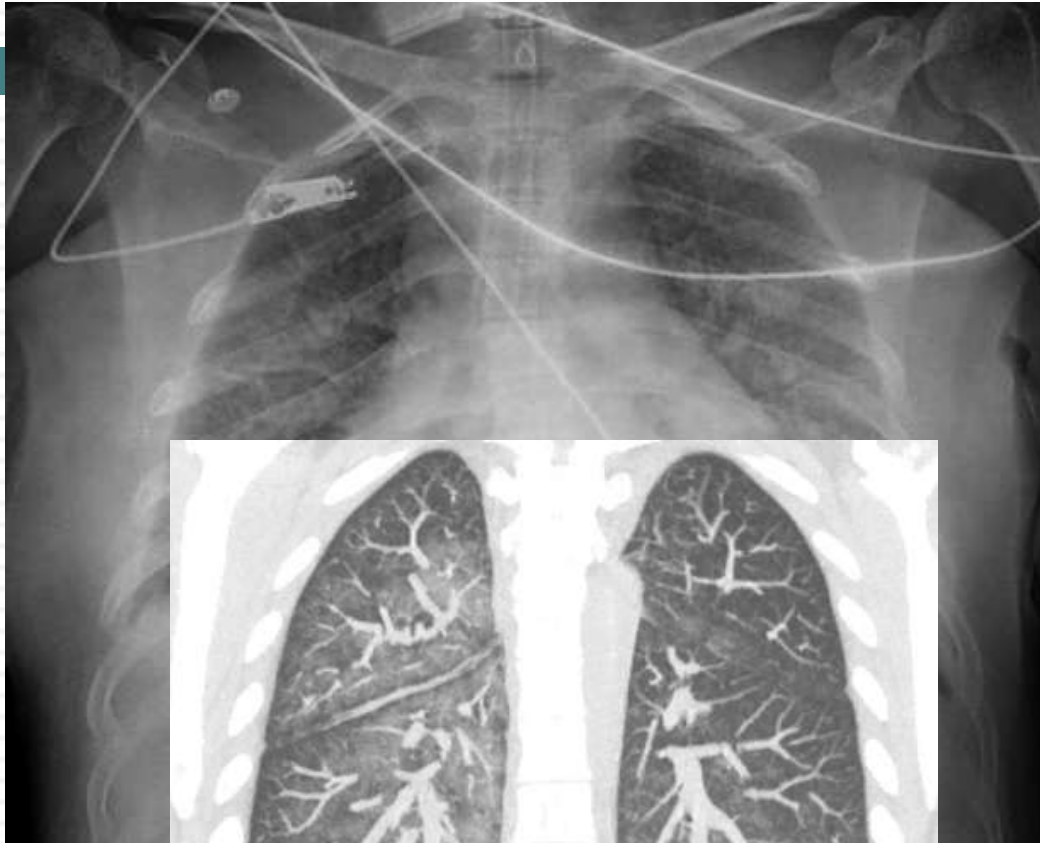
KARDİYOJENİK AKCİĞER ÖDEMI

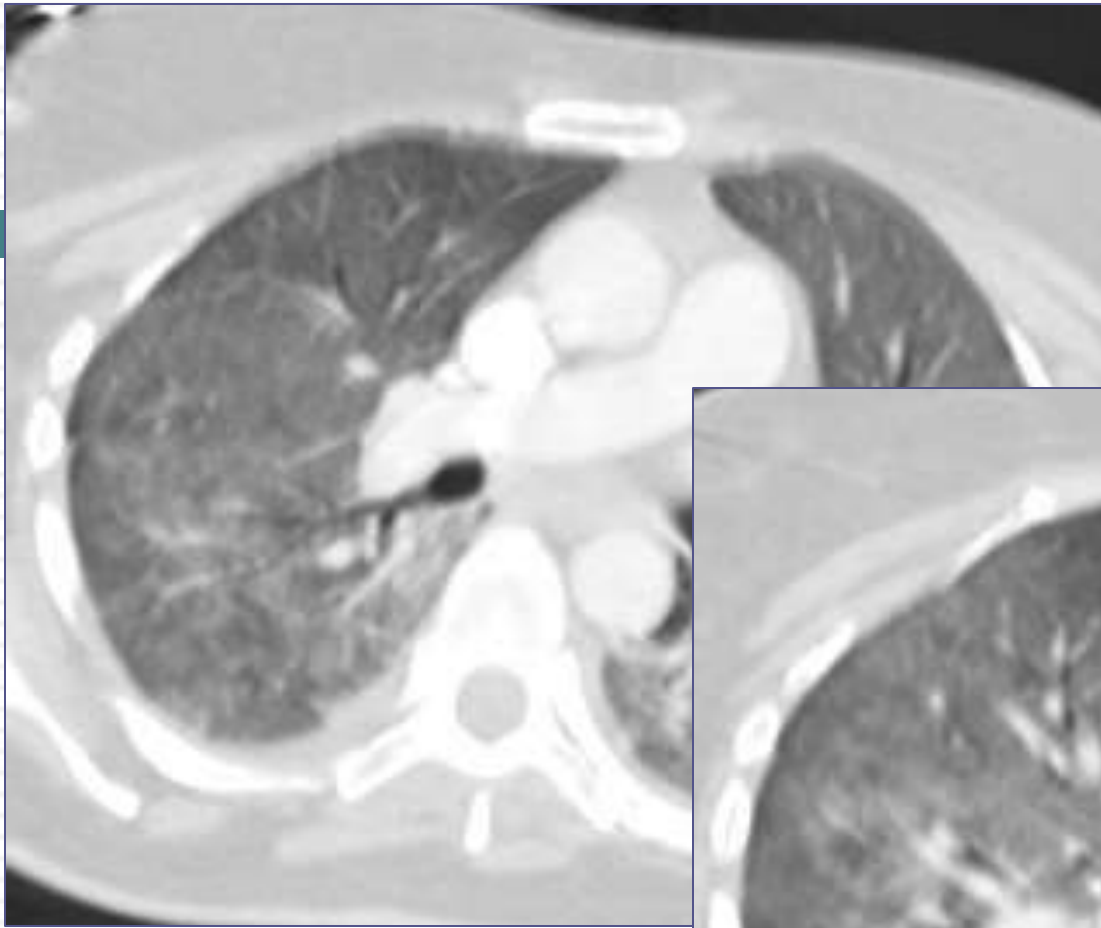

KARDİYOJENİK OLMAYAN AKCİĞER ÖDEMI

CMV

SONUÇ

- İnfeksiyon/infeksiyon dışı ayırımı güçtür.
- Spesifik patojen tanımlamak?
- Etken grupları tanımlamak yönlendirici olabilir.
- Bağışıklık sistemi eksikliği tipi, infeksiyon profilaksisinin olup olmaması, klinik ve laboratuvar bulgular tanıya yönlendirebilir.
- Radyolojik desenler ayırıcı tanıda yardımcı olabilir.

EKİP ÇALIŞMASI

ÇOK TEŞEKKÜRLER...

cankaraman@hotmail.com